

Egyesületi közlemények.

Titkári jelentés.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1902. évi közgyűlésén előadta *Bund Károly*.

Tisztelt Közgyűlés!

A mult évi december hó 9-én tartott közgyűlés óta lefolyt egyesületi életünkről beszámolni készülvén, mindenekelőtt a legutóbbi közgyűlés azon határozatainak végrehajtásáról emlékszem meg, a melyekkel tárgysorozatunk többi pontjainál külön nem foglalkozunk.

A mult évi közgyűlés tudvalevőleg felhatalmazta az igazgatóválasztmányt, hogy azt a támadást, a melyet a Sárosmegyei Gazdasági Egyesület a felvidéki nép kivándorlására vonatkozó ismeretes emlékiratában az erdőgazdaság ellen a legeltetésnek állítólag közgazdaságilag káros és indokolatlan megszorítása miatt intézett, hárítsa el. E határozatot végrehajtandó, nemcsak Sáros vármegye gazdasági egyesületéhez intéztünk a legeltetés kérdésében elfoglalt álláspontunkat kifejtő átiratot, a melyben kimutattuk, hogy erdészeti törvényeink és intézményeink általában a gazdák legeltetési igényeit indokolatlanul nem korlátozzák s hogy különlegesen Sáros vármegyében sem lehet ok általános panaszra, hanem ezt az átiratot előszóval ellátva röpirat alakjában is kiadtuk, melyet az összes érdekelt tényezők körében közel 4000 példányban terjesztettünk. Megküldöttük e röpiratot a földmivelésügyi ministeriumnak, valamennyi törvényhatóságnak, gazdasági egyletnek, országgyűlési képviselőnek és közgazdasági előadónak. Csatoltuk ezenfelül az Erdészeti Lapokhoz is.

Különös elégtétellel konstatálhatjuk, hogy e röpirat megküldéseért és a legeltetés fontos közgazdasági kérdésének beható tanulmányozásáért a földmivelésügyi minister ur ö exczellenciája külön átiratban köszönetét fejezte ki.

Sáros vármegye gazdasági egyesülete részéről átiratunk nem maradt válasz nélkül. Az egyesület válasza azonban általánosságban van tartva és sem a legeltetés kérdésének részünkről feltárt mezőgazdasági oldalaira, sem pedig általában átiratunk konkrét tétéleire nem tér ki. Ennek daczára több oly állítást tartalmaz, amelyek

igazgató-választmányunkat arra indították, hogy a félreértéseket újabb átirattal eloszlatni igyekezzék. Az igazgató-választmányt e mellett főleg az a nézet vezette, hogy nagy súlyt kell helyezni arra, miszerint éppen a rokon foglalkozású gazdasági körök az erdészet törekvéseiről és közgazdasági szerepéről helyes nézeteket tápláljanak.

A legeltetés kérdésére egyébiránt Hunyad vármegye gazdasági egyletének egy emlékirata révén még visszatérvén s e kérdés tárgysorozatunk külön pontjaként is szerepelvén, arra bővebben ki nem térek, hanem folytatólag tisztelettel jelentem, hogy a m. é. közgyűlés ama másik határozata, miszerint a Horváth Sándor-alapítvány az egyesület vagyonából 15,000 koronára kiegészítették, szintén végrehajtatott, nemkülönben az ezen új alapítványunkra vonatkozó szakaszokkal kiegészített alapszabályok a kormány elé terjesztetvén, jóváhagyást nyertek.

Ezzel beszámoltam a m. évi közgyűlés idetartozó határozatainak végrehajtásáról és áttérhetek az egyesületünk életében azóta előfordult jelentősebb mozzanatokra.

Ezek közül már megemlítettem a Hunyad vármegyei gazdasági egylet egy emlékiratának tárgyalását, a mely a véderdők kijelölésére és legeltetésére vonatkozott. Igazgató-választmányunk tudomást szerezvén erről az emlékiratról, kötelességének tartotta, hogy ebben, az erdőgazdaságot közelről érdeklő kérdésben a gazdasági egylet részéről elfoglalt álláspontot közelebbről megismerje s mint illetékes forum, szükség esetén szintén felszólaljon.

A Hunyadmegyei gazdasági egylet az emlékirat szövegét készséggel bocsátotta rendelkezésünkre s örömmel konstatálhatom, hogy annak tartalmával, ha nem is mindenben, de legalább is egyes pontokban egyetérthetett igazgató-választmányunk.

Az emlékirat arról panaszkodik, hogy a véderdők Hunyad vármegyében tulságos nagy terjedelemben jelöltettek ki, ami különösen a legeltetés korlátozása miatt terhes a gazdákra nézve. A mutatkozó bajokon a gazdasági egylet szerint a véderdők új kijelölése, a havasi térségnek a tenyészhatar további leszorításával való terjesztése segitene. Az állam pedig adjon a véderdők tulajdonosainak a legeltetés betiltásáért anyagi kárpótlást, vegye valamennyi véderdőt kötelezően a maga kezelésébe és vállalja el azok őrzését is.

Az igazgató-választmány arra az álláspontra helyezkedett, hogy a véderdők régebbi kijelölésének felülvizsgálását az erre hivatott tényezők részéről nincsen okunk ellenezni, sőt reámutatott arra, hogy ezen felülvizsgálás közben a véderdőknek maradó területek kiméletesen legeltethető részei is kijelölhetők, amire a gazdasági egyesület ki sem terjeszkedett. Erdőtörvényünk nem tiltja a véderdők legeltetését feltétlenül, azok tehát ott, ahol a viszonyok megengedik, bizonyos mértékig megnyithatók a legelőállatnak. De hangsúlyoznunk kellett már itt is, hogy ebben a tekintetben különösen akkor számíthatnának az érdekelt birtokosok nagyobb előzékenységre az erdőgazdaság részéről, ha pl. egy a legeltetést szabályozó és kellően végrehajtott törvényben biztosítékkal bírnánk arra nézve, hogy a legeltetés általában nem a mostani pusztító módon, hanem gazdaságosan, a területek termőerejének veszélyeztetése nélkül eszközölnék.

Ebben az esetben megnyílnának a havasmenti véderdők lankás részei és tárgytalanná válnék az a kívánsága az egyesületnek, hogy ez a felső véderdőöv csak az igen meredek részekre szoríttassék. Ez erdőgazdasági szempontból már azért sem engedhető meg, mert az ily magas fekvésű helyeken a tarvágást több okból, melyeket részleteznem itt talán nem szükséges, feltétlenül ki kell zárni.

A havasi legelők bővítését a többnyire már ugyanis leszorult tenyészhatár véderdeinek további irtása által szintén aggályosnak találta igazgató-választmányunk. Az u. n. előhavasok, vagyis a tenyészhatáron alul lévő rét és legelőterületek bővítése, ha nem feltétlen erdőtalajjal vannak övezve, ez idő szerint is lehetséges, a tulajdonképeni havasi térség további kiterjesztése ellenben könnyen oly általános közgazdasági hátrányokkal járhatna, amelyek miatt annak megengedhetőségét általánosságban kimondani nem lehet.

De nem is szükséges a havasi térséget bővíteni, inkább a már meglevő s az erdő rovására régebben ugyanis már kibővített legelőterületeket kellene úgy a havason, mint az alantabb fekvő régiókban gazdaságosan, gonddal használni.

A gazdasági egyesület ama kívánsága, hogy az állam a véderdők tulajdonosait a legeltetés meggátolásáért külön kárpótlásban részesítse, elvben nem eshetik kifogás alá és az adókedvezmény

s a véderdőknek igen csekély díjért történő állami kezelése által már most is érvényesül. A véderdők állami kezeléséért fizetett évi díj pl. Hunyadmegyében holdankint 1'4 és 2'8 fillér között változik. Az állam részéről kívánt további kárpótlás a gyakorlati kivitelben már nagy nehézségekbe ütközik, nemkülönben a véderdők őrzésének elvállalása is.

E nehézségekre való utalás mellett igazgató-választmányunk végül kifejtette, hogy a gazdasági egyesület azon kívánságát, miszerint minden véderdő állami kezelésbe vétessék, már a most fennálló jogrend mellett is lehetséges, ha t. i. a magánbirtokosok véderdeiket önként adják az állam kezelésébe. Ennél tovább menni, vagyis ebben a tekintetben kényszert alkalmazni, ez az igazgató-választmány nézete szerint a magánjogokba való oly erős beavatkozás volna, mely országszerte nagy visszatetszést szülne.

Lényegileg ezek voltak főbb pontjai egyesületünk átiratának, a melylyel a kérdés közgazdaságilag helyes megítéltetéséhez hozzá kívánt járulni. Ez átiratunkat is közzöltük az érdekelt tényezőkkel.

Foglalkozott igazgató-választmányunk továbbá egy a bükkfaipar körébe vágó ügygel. Az Országos Magyar Gazdasági Egyesület ipari és kereskedelmi osztálya ugyanis illetékes tárgyalás végett áttette egyesületünkhöz *Sir* Nándor magánhivatalnok egy beadványát, a melyben egy bükkfa-koczkát felhasználó új burkolási módjának pártolását kérelmezi. A bükkfának, mint burkolati anyagnak való elterjedése nagy kiterjedésű bükkfaerdeink hasznosítása szempontjából jelentőséggel bírván, az ügyet a földmívelésügyi kormány pártfogásába ajánlottuk.

Az egyesületi tagok köréből két indítvány érkezett a választmány elé. Az egyikben *Szentimrey* Dániel kir. erdőfelügyelő úr hívta fel az egyesület figyelmét a tagosítás kérdésének erdőgazdasági vonatkozásaira. Az igazgató-választmány a kérdés tanulmányozására egy bizottságot kért fel, mely azonban munkálataival még nem készült el s így a választmánynak sem volt még módjában határozatot hozni.

A másik indítványban *Lenhard* Antal tagtársunk adta bizonyítékát szakunk iránt táplált meleg érdeklődésének. Indítványa oda irányult, hogy az Erdészeti Lapok alakuljanak át heti folyó-

irattá. Bár egy hetilap tényleg bizonyos jogosultsággal bírna, és jó vezetés, valamint az erdőgazdaság művelői részéről való kellő támogatás mellett hasznos lehetne, nézetünk szerint mégsem szabad annak egyetlen, immár 41 évi multra visszatekintő havilapunk megszüntével létesülnie, mert feltétlenül szükséges, hogy egy ilyen, bár ritkábban megjelenő, de éppen ezért a napi események által kevésbé befolyásolt, a felvetett kérdéseket kimerítőbben és mintegy magasabb szempontból tárgyaló irodalmi szervvel is bírjunk. De el is tekintve ettől, igazgató-választmányunk egy hetilap szerkesztését nem róhatta az egyesület jelenlegi személyzetére, melyet jelenlegi munkaköre teljesen elfoglal. Egy hetilap okvetlenül szükségessé tenné, hogy vele egy több tagu szerkesztőség kizárólag foglalkozzék, a személyzet nagyobb mérvű szaporítását azonban ezidőszerint anyagi viszonyaink még nem engedik meg. Ezen okokból az igazgató-választmány az indítványozó nemes intenczióinak teljes elismerése mellett is az indítványt elfogadhatónak ez időszert nem találta.

Az egyesületben meghonosított felolvasások az elmúlt télen folytatódtak. *Fekete* Lajos főerdőtanácsos és *Porubszky* Gyula erdőmester urak ragadták meg az alkalmat, hogy erdőrendezési rendszerünkről véleményt mondjanak. A felolvasásokban feltárt anyagot azonban ezuttal a választmány, tekintettel arra, hogy ezen tárgyhöz az Erdészeti Lapokban is többen hozzászólnak, megvitatás tárgyává még nem tette, mivel czélszerűnek találja bevárni, a míg a megindult eszmecsere egy bizonyos nyugvóponthoz ért.

Áttérve irodalmi tevékenységünk azon részére, mely a Deák Ferencz alapítványból kiírt pályázatokkal nincsen összefüggésben, van szerencsém tisztelettel jelenteni, hogy Péch Dezső m. k. erdőmesternek a külföldi fanemek tenyésztésére vonatkozó műve, melynek kiadására a legutóbbi közgyűlés hatalmazta fel az igazgató-választmányt, már sajtó alatt van. Népszerű erdészeti ismeretárunk is közelebbről megszorodik egy újabb füzetel, a mennyiben *Fekete* Lajos főerdőtanácsos úr a népszerű erdészeti növénytan második füzetének kéziratát már beküldötte. Végül alkalma volt a választmánynak Béky Albertnek az erdőöri szakiskolák részére írt mennyiségtanával foglalkozni. A kiküldött bíráló-bizottság e

művet kiadásra érdemesnek tartván, az igazgató-választmány felhatalmazást kér a tisztelt közgyűléstől, hogy azt a szerző terhére kiadhassa.

Egyesületünk a Pozsonyban éppen a napokban megnyitott II. gazdasági kiállítás erdészeti csoportjában összes kiadványaival székházának képével, és erdészeti szerszám-gyűjteményével vesz részt.

Az erdészeti műszótár szerkesztő-bizottsága az elmúlt közgyűlési évben két ülést tartott. Munkálatai annyira haladtak, hogy egyes szakok szóanyaga összegyűjtetvén, közelebbről részletes tárgyalás alá vehető, sőt több kétes szakkifejezésünkre nézve a bizottság előzetes megállapodásra jutott, a mely most már csakis a nyelvtudomány szempontjából való megbíráltatást igényel, hogy a választott műszavak azután az általános gyakorlatba átmenjenek.

Egyesületünk anyagi viszonyaira nézve a következő tájékoztató adatokat van szerencsém a t. közgyűlés elé terjeszteni:

Folyó évi bevételeink szept. 1-éig	37,895 K. 18 f.
tettek ki s ugyanezen idő alatt kiadásunk	31,051 K. 76 f.
volt, pénztári készletünk tehát	6,843 K. 42 f.

Törzsvagyonunk, mely a mult évi közgyűléskor 793,485 K. 39 f.-re rugott, jelenleg a következő összegekből áll:

Készpénz	922 K. 93 f.
Alapítványi kötelezvényben	82,946 K. 62 f.
Értékpapirokban	300,900 K. — f.
A székház értéke	388,330 K. 52 f.
Leltári tárgyak	26,519 K. 98 f.
Könyvtár	17,716 K. 76 f.
Összesen	817,336 K. 81 f.

Ebből az összegből az alapítványokra a következő értékek esnek:

Deák Ferencz-alapítvány	27,500 K. — f.
Wagner Károly-alapítvány	41,813 K. 32 f.
Tisza Lajos-alapítvány	50,414 K. 62 f.
Erzsébet királyné-alapítvány	20,410 K. 71 f.
Bedő Albert-alapítvány	35,717 K. 86 f.

Luczenbacher Pál-alapítvány	10,000 K. — f.
Horváth Sándor-alapítvány	16,107 K. 70 f.
Titkári nyugdíjalap	14,472 K. 51 f.
Székesfehérvári ismeretlen alapítványa	2,324 K. 17 f.

Törzsvagyonunk tehát a legutóbbi közgyűlés óta 23,851 K. és 42 fillérrel gyarapodott.

Az itt kimutatott összegeken kívül 10,788 K. 06 f. értékű különféle rendeltetésű letétet is kezelünk.

A Bedő Albert-alapítvány ösztöndíjai közül az egyik az illető ösztöndíjas meg nem felelő előmenetele miatt üresedésbe jött s úgy erre mint másik ösztöndíjra, mely f. é. október 1-ével Györke István tanulmányának befejezése folytán szintén megüresedett, pályázatot hirdettünk. Sajnálattal kell jelentenem, hogy ez a pályázat meddő maradt, úgy hogy azt meg kell ismételni.

Jótekonnyal alapítványainkból a múlt év végével összesen 4694 K. segélyt oszthattunk ki. A Wagner Károly- és Luczenbacher Pál-alapítvány kamataiból 39 özvegyet részesítettünk 40—100 K. segélyben; az Erzsébet királyné-alapítványból 20 árva leány nyert 40—47 K. segélyt s végül s gróf Tisza Lajos-alapítványból 16 erdőtisztnek és 5 erdőőrnek adhattunk 80—200 K., illetőleg 50—80 K. segélyt.

Egyesületi tagjaink létszáma ez idő szerint 1 tiszteletbeli, 859 alapító és 1144 rendes tag. Ezenkívül rendes tagként való felvételüket kéri a t. közgyűléstől: *Tatra* Miksa urad. főerdész, *Rondonelli* Jenő urad. erdész és *Hesz* Ágoston urad. erdőgyakornok, valamennyit ajánlja Györy Géza és Szalai Ernő. Méltóztassék őket az egyesület rendes tagjai közé felvenni.

Sajnálattal kell végül megemlékeznem arról a számos tagtársról, kiket a halál legutóbbi közgyűlésünk óta sorainkból elragadt. Igazgató-választmányunkat is súlyos veszteség érte egyik régi tagjának *Tisza* László földbirtokosnak gyászos elhunytával. Váratlanul bekövetkezett halálakor egyesületünk részvéte jelül koszorút helyezett a ravatalra.

Elvesztettük továbbá *Barlay* Sándor tagtársunkat, a lippai főerdőhivatal főnökét, a ki még a közelmúltban mint ezen közgyűlésünk egyik ügyvivője buzgólkodott, habár már betegen és megtörve. Az államerdészet egyik kiváló főtisztviselőjét, egyesületünk

pedig egyik régi buzgó tagját vesztette benne. Elhunytakor táviratilag fejeztük ki részvétünket.

Elhunytak továbbá: *Akantisz* Rezső és *Pellion* Lajos alapító tagok, valamint *Farkas* Rezső, *Greguss* Aladár, *Hethéssy* László, *Kfeller* Károly, *Lorentz* Jenő, *Rusz* Miksa, *Szalay* József, *Szvaty* Béla és *Weigl* Róbert rendes tagok.

Méltóztassék t. közgyűlés elhunytuk felett érzett részvétének jegyzőkönyvi kifejezést adni.

Végül tisztelettel jelentem, hogy néhai alelnökünk, Wagner Károly sirját ez évben is kegyeletes ápolásban részesítettük.

II.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1902. évi szeptember hó 8-án Aradon tartott rendes választmányi ülésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: *Bánffy* Dezső báró, elnök, *Horváth* Sándor II. alelnök, *Feilitzsch* Arthur báró, *Havas* Ágoston, *Hirsch* István, *Laitner* Elek, *Reinfusz* Bódog, *Sóltz* Gyula, *Vadászfy* Jenő választmányi tagok, *Bund* Károly titkár és *Cserny* Győző pénztáros.

Távolmaradásukat kimentették: *Dr. Bedő* Albert I. alelnök, *Bittner* Gusztáv, *Csik* Imre, *Csupor* István, *Hangay* Géza, *Havas* József, *Kallina* Károly, *Szönyey* István és *Tavi* Gusztáv vál. tagok.

I. Az elnök az ülést megnyitván, szomorodott szívvvel tesz jelentést *Tisza* Lászlónak, a választmány egyik legrégibb tagjának váratlan elhunytáról s jelenti, hogy ravatalára az egyesület nevében koszoru tétetett. Az igazgató-választmány az öt ért sulyos veszteség feletti őszinte sajnálkozását és részvétét jegyzőkönyvbe iktatni rendeli.

II. A pénztár állásáról a titkár a következő jelentést mutatja be:

Az év elejétől kezdve az egyesület pénztáránál összesen befolyt 38,190 K. 39 f., kiadatott pedig 31.180 K. 34 f.

A pénztárban a következő pénzkészlet van:

a pénztári számadás készlete	---	---	---	---	---	7010 K. 05 f.
az alapítványi " " " " " "	---	---	---	---	---	922 K. 93 f.
a letéti " " " " " "	---	---	---	---	---	10,788 K. 06 f.
összesen						18,721 K. 04 f.

Az egyesületnek letétje a magyar földhitelintézetnél a legutóbbi választmányi ülés óta csak annyiban változott, a mennyi-

ben a sorsolt 1000 frt. n. é. 4⁰/₀ záloglevél helyébe ugyanilyen 4⁰/₀ K. n. é. záloglevelet vásároltatott.

A legutóbbi választmányi ülés óta a következő rendkívüli befizetések történtek:

1. kötvényben tett alapítványok törlesztésére 50 K.

2. a Wagner Károly alap javára 49 K. 69 f.

Végül javaslatba hozza a titkár, hogy a földhitelintézetnél levő mintegy 6300 K. készpénzkészlet ezélszerűbb kamatoztatása céljából 6400 K. n. é. magyar 4⁰/₀ koronajáradékkötvény vásároltassék.

III. A gf. Gyürky-féle alapítványok ügyében az egyesület ügyvédje bejelentette, hogy azok már egy régebbi jogerős ítélet alapján behajthatatlannak bizonyultak s ennél fogva azoknak törlését kell javaslatba hoznia.

Az igazgató-választmány ennek daczára az alapítványi tartozás törlését a maga részéről nem hozza a közgyűlésnek javaslatba, hanem ezen tetemes alapítványok leírása előtt még egy kísérletet tesz behajtásukra.

IV. A Deák Ferencz-alapítvány 1903. évi kamataiból kiirandó pályázatra nézve a kiküldött bizottság nevében Arató Gyula választmányi tag a következő újabb javaslatot terjesztette be:

Mélyen tisztelt Igazgató-választmány!

A Deák Ferencz-alapítvány kamatainak fölhasználására vonatkozó korábbi jelentésünkkel kapcsolatban s a legutóbbi igazgató-választmányi ülés jegyzőkönyvének V. pontjára való utalással, javaslatunkat a kiirandó pályázati hirdetésre nézve pótlólag tisztelettel idemellékelve előterjesztjük.

A pályázati hirdetmény szerkesztésénél*) figyelemmel voltunk a legutóbbi igazgató-választmányi ülésen tett észrevételekre és ezekhez képest s főképen a földolgozásra váró anyag mennyiségére, a föladat nehézségére és a pályadij nagyságára való tekintettel most a magunk részéről is azt hozzuk javaslatba, hogy a pályázat ez idő szerint az eredeti javaslatunkban körvonalozott munkának csak bizonyos részére tűzessék ki s eképen a teljes munkának mintegy első füzeté irattassék meg, alapját vetve ezzel egy újabb füzetes vállalatnak.

*) A pályázati hirdetményt lásd jelen füzet 1226. oldalán.

Egyebekben azonban megtartottuk eredeti javaslatunkban kifejtett álláspontunkat, amely ellen különben sem merültek föl elvi ellenvetések. Ha mindamellett a jelen alkalommal is kiterjeszkedünk eredeti javaslatunk egyes részleteire, ezt főleg abból az indokból tesszük, hogy a pályázók számára az az irány, amelyet a pályázat kíván, részletesebben is megvilágítassék.

Ehhez képest ismételten hangsúlyozzuk, hogy a megírandó munkának *kettős* föladatot kellene szolgálnia.

Az első az lenne, hogy — amint eredeti javaslatunkban is már kifejeztük — a nyílt könyvpiacra juttatott munka a nagyközönség ama részeinek szolgáljon olvasmányul, amelyik a gazdasági kérdésekkel komolyabban, de nem a gazdaság gyakorlati intézése vagy pusztán ismeretszerzés szempontjából, hanem a gazdasági ágazatoknak lényegükben és fontos vonatkozásaikban való megismerése és mérlegelése szempontjából foglalkozik. A föladatnak ez a része az *anyag megválogatása és a tárgyalásmód* eltalálása szempontjából fontos, amennyiben az említett olvasó közönségnek nem a szigorubb értelemben vett szaktudásra, a tisztán tudományos vonatkozásokra és a szakértő által kívánt aprólékos részletekre van szüksége, hanem a gyakorlati eredmények ismeretére, az általános gazdasági vonatkozásokra és a lényeghez való tájékozottságra. Vagyis a könyvet nem erdész-szakemberek számára, sem a teljesen laikusok számára, hanem azoknak kell szólni, a kik a közélet (törvényhozás, közgazdaság, publicisztika, közigazgatás stb.) terén folytatott működésükhöz keresnek mindenirányu tájékozást a közgazdaság minden ágazatában.

A másik föladata az lenne a munkának, hogy — amint eredeti javaslatunkban szintén kifejeztük, — a szakemberek számára irányadóul szolgáljon úgy a kérdések csoportosítása és tárgyalása, valamint az alaki földolgozás tekintetében arra nézve, hogy a helyi körülmények közt fontosabb, aktuális kérdéseknek csoportosítása és fejtegetése s ennek keretében az erdőgazdasági elveknek és ismereteknek közlése felolvasásszerű előadásban miképen történjék. Ez a föladat a szerkesztés alakisága szempontjából azt kívánja, hogy a tárgyalás az anyagnak bizonyos csoportosításával s meghatározott terjedelmű cikkeklyekre tagolva történjék és gond fordítassék arra, hogy az egyes cikkeklyek önmagukban véve tömör és

kerek dolgozatok legyenek. A szerkesztésnek ez a módja különben előnyös tagoltságot adna a munkának arra az esetre is, ha az csupán az első föladata, csupán önálló tanulmányra volna szánva. Másfelől azonban hiba volna, ha az itt említett alaki követelmény. — tehát az a szempont, hogy az egyes cikkekelyek fölolvassászerű előadásra alkalmas alakban legyenek kidolgozva, — az anyag megválasztásánál is előtérbe kerülne, — úgy hogy a kérdések, ismeretek, adatok csoportosításánál az *érdeklődés* fölkeltesére és lekötésére kellőnél több súly helyeztetnék. A könyv alakban megjelenő munkának nézetünk szerint sorjában minden egyes olyan kérdéssel foglalkoznia kell, mely a munka első helyen említett föladata szempontjából fontosnak tekinthető s minden egyes kérdést az általános gazdasági vonatkozások szempontjából kell megvilágítani; — annál inkább, mert az alkalomhoz mért kérdések kínálkozása s a helyi körülmények szerint fontos vonatkozásoknak kiemelése már a fölolvasonak a dolga.

Az anyag földolgozásának meghatározott módjához képest természetesen elkerülhetlen lesz bizonyos ismereteknek, adatoknak, következtetéseknek stb. ismételése, amint azt a külön cikkekelyek keretében tárgyalt főbb kérdések megvilágítására szükséges anyagnak kellő csoportosítása megkívánja; de az ilyen czélból történő ismételések elől nem is lenne tanácsos kitérni, — csak a rövid, tömör és világos meghatározásokra, valamint a szigorú tárgyilagosságra és következetességre kell törekedni.

A mint már említettük, a most kiírandó pályázat sikere esetén nyert munka első füzeté lenne a szóban lévő czélok szolgálatára szánt füzetes vállalatnak. Ehez képest nézetünk szerint a most kitüzendő kérdéseket úgy kellene megválasztani, hogy a munka — mintegy bevezetésképen — a legáltalánosabb érdekű ismertetéseket tartalmazza, — amelyeket a folytatólagos füzetekben az esetről-esetre meghatározandó kérdéseknek külön-külön részletesebb tárgyalása s más ismertetések sorozata követhetne. A tárgyalandó anyag megjelölésénél erre voltunk figyelemmel. Másrészt a pályadíj nagyságához s más szempontokhoz képest a munka (I. füzet) terjedelmét 11—12. nyomtatott ivben vélnök megszabhatónak.

Budapesten, 1902. évi augusztus hó.

Arató Gyula s. k.

Az igazgató-választmány ezen javaslatot változás nélkül elfogadja.

V. Téglás Károly és Dr. Tuzson János tagtársak az egyesületet értesítették, hogy a faeladási szerződésekre és illetőleg a faanatómiai műre vonatkozó megbízásokat a közölt feltételek mellett elfogadják.

Dr. Tuzson János a kézirat betérjesztését 1904. tavaszára helyezi kilátásba.

Örvendetes tudomásul szolgál.

VI. A Bedő Albert-alapítvány üresedésben lévő két ösztöndíjáért kiírt pályázat meddő maradt.

Az igazgató-választmány a pályázat megújítását rendeli el.

VII. Béky Albertnek erdőörök részére irt mennyiségtanát a bíráló-bizottság (Vadas Jenő, Csiby Lőrincz, Benkő Rezső) egyes részleteknek a módosítása és kiegészítése mellett a kiadásra érdemesnek tartja.

Az igazgató-választmány a műnek a szerző terhére leendő kiadását elhatározza (1000 pld.) s a további intézkedésekkel az elnökséget bizza meg. Kiköti azonban, hogy az egyesületi tagok e művet is kedvezményes áron kapják.

VIII. Az igazgató-választmány ezután tárgyalás alá veszi azon indítványokat, a melyek a f. é. közgyűlés elé terjesztendők.

a) Kiss Ernő (Temes-Kubin) indítványa oda irányul, hogy tegyen az Országos Erdészeti Egyesület oly értelmű felterjesztést a kormányhoz, hogy azon állami erdőtisztek szolgálati idejének megállapításánál, kik a hivatalos eskü letétele előtt közvetlenül már mint műszaki díjnokok alkalmazva voltak, e minőségben eltöltött idejük is beszámíttassék.

Az igazgató-választmány e fontos kérdést nem látja annyira előkészítve, hogy a maga részéről már most állást foglalhatna s ennél fogva avval a javaslattal fogja a közgyűlés elé terjeszteni, miszerint az indítvány a választmánynak adassék ki beható tanulmányozás és megfelelő eljárás végett az 1903. évi közgyűlésen való jelentéstétel kötelezettsége mellett.

b) Ugyancsak Kiss Ernő indítványozza, miszerint az erdészetnek a napilapok hasábjain nagyobb tért biztosítandó, lépjen az egyesület valamely elsőrendű fővárosi napilappal oly szerződéses

viszonyba, melynek alapján az illető lap »Erdőgazdaság« czimen külön rovatot köteles nyitni. A lap megválasztása az egyesületi tagok írásbeli nyilatkozatai alapján történék s viszont minden egyesületi tag erkölcsi köteletségének ismerné, az illető lapra előfizetni.

Az igazgató-választmány tekintettel arra, hogy a napilapok mindegyike bizonyos politikai irányt követ, nem óbajtja az egyesületet azok bármelyikével is erkölcsi és anyagi tekintetben szorosabb lekötöttségi viszonyba hozni. Másfelől nem tartja megengedhetőnek, hogy az egyesületi tagokra bárcsak közvetve is oly kötelezettség rovassek, hogy a viszonylagos szavazattöbbséggel választott lapra előfizessenek. Ezekre való tekintettel az indítvány mellőzését javasolja a közgyűlésnek.

c) *Gábor Sándor* azt indítványozza, hogy adja meg az Országos Erdészeti Egyesület az anyagi eszközöket arra, hogy az erdő a maga változatos belső életével az Uránia Színházban leendő bemutatás végett megirassék, hol bő alkalom volna szebbnél-szebb részletekben a nagy közönségnek bemutatni, mily pezsgő élet, mily sokoldalú munka megy végbe az erdőben.

Az igazgató-választmány, bár az indítványozó intenczióit méltatja, magát az indítványt, mely teljesen ismeretlen és előre egykönnyen meg sem állapítható anyagi megterheléssel járna, mégsem tartja elfogadhatónak.

d) *Bradofka Károly* azon megújított indítványával szemben, miszerint a tagdíjakra vonatkozó postai megbízások csak október hóban küldessenek szét, az igazgató-választmány fentartja régebbi határozatát s nevezeten az alapszabályok oly értelmű megváltoztatását, mely a tagdíjak bekérésének jogát az év végére odázná el, nem javasolhatja a közgyűlésnek.

IX. Az egyesület felszólíttatott, hogy a II. magyar technikus-kongresszuson magát hivatalosan képviseltesse. Az igazgató-választmány az ez iránt szükséges intézkedések megtételére az elnökséget kéri fel.

X. *Ringler Antal* m. kir. erdőőr mint néhai *Ringler Károly* alapító tag örököse a tagsági jogok átruházását kéri.

A szokásos feltételek mellett megtörténik.

XI. *Winkler Károly* az ákác egy rövid monografiáját küldötte

be saját neve alatt. Minthogy az e műre kiirt pályázat titkos volt, ez a munka pályaműnek nem tekinthető s ezért a szerző rendelkezésére volna bocsátandó.

XII. Ügyviteli költségek rovatán 500 K. póthitel engedélyeztetik.

XIII. Az igazgató-választmány a titkárt saját kérelmére a pozsonyi kiállítás tanulmányozására kiküldi.

XIV. Rendes tagoknak felvétetnek : *Nádai* Dénes erdőgyakornok, aj. *Bencsik* Sándor ; *Bednárovics* Győző, urad. főerdész, aj. a titkár ; *Wanner* Hermann, fakereskedő, aj. *Michalus* Sándor ; *Milosevics* György, *Milosevics* Dusan és *Azzola* János kincst. vállalkozók, aj. *Almássy* Andor ; *Halka* Dániel urad. erdész, aj. *Kolozsváry* Andor ; *Ambrózy* Román erdőgyakornok, aj. *Ulreich* Gyula.

XV. A jegyzőkönyv hitelesítésére az elnök *Sóltz* Gyula és *Hirsch* István vál. tagokat kéri fel.

K. m. f.

Bund Károly s. k.
titkár.

Báró Bánffy Dezső s. k.
elnök.

Hitelesítésül:

Sóltz Gyula s. k.
vál. tag.

Hirsch István s. k.
vál. tag.

III.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1902. évi szeptember hó 9-én és 10-én Menyházán, illetőleg Zöldesen tartott rendes közgyűlésének jegyzőkönyve.

Jelen voltak: *Báró Bánffy* Dezső elnök, *Horváth* Sándor II. alelnök, *Bund* Károly titkár, *Cserny* Győző pénztáros, továbbá: *Ács* Sándor, *Anderko* Ábel, *Ajtay* Sándor, *Almássy* Andor, *Almássy* István, *Antal* Miklós, *Antalik* Károly, *Balogh* Dezső, *Balogh* Kálmán, *Balogh* Miklós, *Barta* Gábor, *Bartha* Sándor, *Baumgarten* János, *Bécsy* Dezső, *Bedő* Zoltán, *Bereczky* Gyula, *Berghold* Károly, *Biró* Lajos, *Blaschek* Ede, *Bleier* Armin, *Bleier* Soma, *Bodnár* Richard, *Bögözy* Antal, *Bogdán* Géza, *Bolyos* József, *Dr. Borsos* Béla, *Borsos* Géza, *Borsos* Iván, *Borsos* Lajos, *Brannich* Kálmán, *Brassoványi* János, *Buchala* Samu, *Bund* Henrik, *Dr. Csernovits* Diodor, *Cornides* György, *Csipkay* János, *Daempff* István, *Dán* Elek, *Darko* Gábor, *Draskovics* József, *Feilitzsch* Arthur báró, *Fóthi* Nándor, *Földes* János,

Földes Tamás, Gábor Sándor, Giller János, ifj. Gödry Ferencz, Gyenge István, Győry Géza, ifj. Győry Géza, Haberfelner Béla, Dr. Hajnal István, Havas Ágoston, Heger János, Hesz Ágoston, Hesz Gyula, Hirsch István, Homicsko Aladár, Hubay Zsigmond, Incze Manó, Ivásko Sándor, Kaán Károly, Kallivoda Andor, Karácsonyi Sándor, Kauffmann Béla, Keller Gyula, Kemka Gyula, Kende Dániel, Kiss Ferencz, Koller János, Konda Henrik, Konok Tamás, Korai Frigyes, Kovács Aladár, Krajcsovits Béla, Laboda Lajos, Laitner Elek, Lauko Sándor, Legányi Géza, Lossonczy Zoltán, Mányay Imre, Marcon Antal, Marsovszky Ede, Márton Sándor, Mayer Gyula, Michalus Sándor, Mihályffy Mihály, Miklós Lajos, Molesányi Ernő, Molnár Imre, Murányi Károly, Nagy György, Németh Zsigmond, Nickmann Rezső, Oláh Ödön, Oláh Bertalan, Orlovsky Gyula, Oszterlamm Armin, Öry Aladár, Öry Ferencz, Öry Sándor, Pálka Gyula, Páll Miklós, Pánczél Ottó, Parragh Béla, Pataki József, Payer Arthur, Péterffy Ákos, Péterffy Antal, Popovics Ottó, Porubszky Gyula, Porubszky Károly, Ratkovszky Károly, Rázel István, Rebmann Károly, Reinfuss Bódog, Rényi Miklós, Ribiczey Ferencz, Rondonelli Jenő, Dr. Rosenthal Zoltán, Roth Emil, Róth Gyula, Rózsa Imre, Röhrich Márton, Sággy Kálmán, Sift Ágost, Simon Gyula, Simonek Gottfried, Skrbek Károly, Sóltz Gyula, Somoghy Lajos, Sümegh Ignác, Suszter József, Szalai Ernő, Szatmáry János, Székely György, Székely István, Szentpály Kálmán, Szilárd Károly, Szöcs Miklós, Szűdy Elemér, Szvoboda Mihály, Dr. Tabajdi Sándor, Tatra Miksa, Téglás Károly, Telyesniczky Nándor, Terbócs Bertalan, Terény Sándor, Tichy Kálmán, Timok János, Tompa Ferencz, Vadászfy Jenő, Várnai Sándor, Vas Gusztáv, Vásárhelyi Béla, Vermes Győző, Vincze Endre, Wanner Rezső, Zsivánovits Zsiva, Zólogy Imre.

Első ülés, tartatott Menyházán a fürdő nagy termében. 1902. évi szeptember hó 9-én.

Elnök: Tisztelt közgyűlés! Van szerencsém ezennel az orsz. erdészeti egyesületnek a mai napra összehívott közgyűlésén megjelenteket szívélyesen üdvözölni. Egyszersmind kérem, méltóztassanak hozzájárulni ahhoz, hogy midőn itt, mondhatnám a szabad erdőben közgyűlésünket megtartjuk, első sorban köszönetünket fejezzük ki azért, hogy szerencsések lehetünk éppen *itt* megtartani, köszöne-

tünket fejezzük ki az arad-esanádi egyesült vasutak igazgatóságának a szíves meghívásért és fogadtatásért (Élénk éljenzés) és fejezzük ki köszönetünket azért, hogy ez alkalommal itt, mint az arad-esanádi vasut igazgatóságának képviselőjét méltóságos Vásárhelyi Béla urat üdvözölhetni szerencsénk van. (Élénk éljenzés.)

Ezen rövid bevezetés után a közgyűlést megnyitottnak jelentem ki.

Jelentem egyidejűleg, hogy alelnök-társam, Bedő Albert ő méltósága arról értesített, hogy mint a székely egyesület elnöke és székelyföldi képviselő azon kötelességéből kifolyólag, hogy a pozsonyi gazdasági kiállításon részt venni és a kongresszus egyik szakosztályában közreműködni kénytelen, közgyűlésünkön nem jelenhet meg. Van szerencsém egyuttal az alelnök ur szívélyes üdvözlését a t. közgyűlésnek kifejezni. (Éljenzés.)

Ezzel tárgyalásainkat megkezdvén, az alapszabályok szerint az igazgató-választmány által összeállított tárgysorozat rendjén mindenk előtt méltóztassanak a titkár ur jelentését meghallgatni, első sorban a hatóságok és testületek kiküldött képviselőiről s ezt követőleg az egyesület ez évi működéséről. (Élénk helyeslés.)

Bund Károly titkár: Van szerencsém a t. közgyűlésnek bejelenteni, hogy a földművelésügyi miniszter ur ő nagyméltóságát *Sóltz* Gyula min. tan. és orsz. főerdőmester ur, a vallás és közoktatásügyi miniszter ur ő nagyméltóságát *Hirsch* István m. k. főerdőtanácsos ur képviseli. A galicziai erdészeti egyesület Dr. *Bedő* Albert urat, tiszteletbeli tagját, egyesületünk alelnökét bizta meg képviseletével, á ki azonban amint már az elnök ur ő nagyméltóságának szavaiból értesülni méltóztattak, legnagyobb sajnálatára meg nem jelenhetett ez idei közgyűlésünkön.

A morva-sziléziai erdészeti egyesület tagjai közül senkisémmel jöhetvén el tanácskozásainkra, ez a társegyesület irántunk érzett rokonszenvének és tárgyalásaink iránt való érdeklődésének mégis oly módon kívánt kifejezést adni, hogy csekélységemet kérte fel képviseletére.

Arad vármegye közönsége *Boros* Iván tb. főjegyző és *Páll* Miklós m. k. főerdész urakat bizta meg képviseletével.

Arad vármegye gazdasági egyesületének képviseletében *Öry* Sándor és *Rácz* István urakat van szerencsénk körünkben tisztelhetni.

Budapest székesfőváros közönsége *Marsovszky* Ede erdőtiszt urat küldte ki, Brassó sz. k. várost *Orlovsky* Gyula erdőmester ur, Sepsí-Szt.-György várost ifj. *Gödri* Ferencz polgármester ur, Selmecz-Bélabánya várost *Zólmay* Imre erdőmester ur, Körmöczbánya várost *Róth* Emil főerdész és *Skrbek* Károly erdész urak, az osztrák-magyar államvasutttársaság uradalmát *Nickmann* Rezső főerdész ur képviseli.

Végül tisztelettel van szerencsém bejelenteni, hogy Pozsony sz. k. város is óhajtott volna képviselőket küldeni közgyűlésünkre, az ottani gazdasági kiállítás azonban úgy a tanács tagjait, mint a város erdőtisztjeit éppen most annyira lefoglalják, hogy e szándékáról le kellett mondania.

Elnök: Gondolom, méltóztatnak hozzájárulni ahhoz, hogy köszönetünket fejezzük ki azon hatóságok és testületek iránt, a kik a közgyűlésen való részvételtre képviselőket küldöttek ki és hogy szívélyesen üdvözljük a megjelent képviselő urakat. (Helyeslés.)

Bund Károly titkár: (olvassa a titkári jelentést, l. az Erd. Lapok f. é. X. füzetében.)

Elnök: Tisztelt közgyűlés! Az igazgató-választmány kéri, méltóztassanak a titkári jelentést tudomásul venni és méltóztassanak annak három pontjára vonatkozólag határozatot hozni. Méltóztassanak ugyanis hozzájárulni, hogy *Békly* Albert művének kiadására az igazgató-választmány felhatalmaztassék, másodsorban, hogy jegyzőkönyvileg fejezzük ki részvétünket az elhunyt tagok felett és harmadsorban méltóztassanak a felsorolt új tagokat felvenni az egyesület kebelébe. (Helyeslés.) A titkári jelentés ezennel tudomásul vétetik.

Blaschek Ede: Kegyelmes elnök ur, igen t. közgyűlés! Van szerencsém ez alkalmat felhasználni arra, hogy indítványozzam, hogy Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter ur ő nagyméltóságának a hazai erdészet körül szerzett hervadhatatlan érdemeire való tekintettel közgyűlésünkől üdvözlő táviratot küldjünk. (Zajos éljenzés.) Kérem, hogy indítványomat elfogadni méltóztassanak. (Helyeslés.)

Elnök: Méltóztatnak ez indítványt elfogadni? (Igen!) Kimondom tehát a határozatot, hogy Darányi Ignác földmivelésügyi miniszter urat innen a közgyűlésből táviratilag üdvözljük.

T. közgyűlés! Az igazg.-választmány jelentése volna most tárgyalandó az egyesület 1901. évi zárszámadásáról és jövő évi költségvetéséről. Gondolom, méltóztatnak azt az eddigi gyakorlat-

nak megfelelően előbb egy bizottságnak kiadni és csak azután tárgyalás alá venni. A számadásokra és a jövő évi költségvetésre vonatkozó jelentés különben mindenki kezében van. A mennyiben javaslatomat elfogadni méltóztatnak (Helyeslés.) vagyok bátor javasolni, hogy az 1901. évi számadások és az 1903. évi költségvetés megvizsgálására Osterlamm Ármin ur elnöklete alatt méltóztassanak kiküldeni Orlovsky Gyula és Berghold Károly urakat. (Élénk helyeslés.) A bizottság kiküldetvén, felkéretik, hogy véleményező jelentését a holnapi nap folyamán tartandó ülésen tegye meg. Megjegyzem még, hogy a közkézen forgó nyomtatott jelentéssel szemben bizonyos alapítványok törlését illetőleg a titkár egy felvilágosítással kíván szolgálni.

Bund Károly titkár: T. közgyűlés! A mult évi számadások átvizsgálására kiküldött bizottság az igazgató-választmány elé azzal a javaslattal lépett, hogy a közgyűlés két egyenkint 1000 koronás alapítványt, mint behajthatlant töröljön. Az igazg.-választmány azonban tegnapi gyűlésén azt a határozatot hozta, hogy eltérően ezen időközben kinyomtatott és szétszótott javaslattól, ezen alapítványok törlése ejtessék el és az igazg.-választmány utasíttassék ezek lehető behajtására.

Elnök: T. közgyűlés! Részben a változott viszonyok és körülmények, részben a számvizsgálat és a költségvetés előkészítése szükségessé tették az alapszabályok némi módosítását. Erre nézve az igazg.-választmány bizottságot küldött ki, a mely előkészítvén a módosításokat, az igazg.-választmány azokat tárgyalta és most kéri a közgyűlést ezen módosítások elfogadására.

Bund Károly titkár: Tisztelt közgyűlés! Elnökünk ő excellencziájának kezdeményezésére és javaslatára az igazgató-választmány alapszabályaink lényegesebb, egyesületi életünkre minden tekintetben kedvezően kiható módosítását határozta el, főleg két irányban.

Nevezetesen szerveztessék egy számvizsgáló bizottság, a melyet a közgyűlés választ s melynek feladata az évi zárszámadásokat felülvizsgálni és az egyesület vagyonkezelését évközben is ellenőrizni. Ennek a bizottságnak létesítésével elmaradna egyfelől a pénztári készleteknek a választmányi üléseken szokásos megszámlálása, a mely az ellenőrzés értékével ugysem bír, másfelől mivel

ezt a bizottságot a közgyűlés küldené ki, feleslegessé válnék, hogy a közgyűléseken a számadások átvizsgálására esetről-esetre külön bizottságok küldessenek ki, a melyek feladatuknak az idő rövidsége miatt többnyire csak nehezen felelhetnek meg a kellő alapos-sággal.

Több tekintetben előnyös volna továbbá, ha az igazgató-választmány nem választatnék 3 évről 3 évre teljesen újból, hanem évenként a közgyűlés napjával válnék ki egy része a választmány-nak, melyet a közgyűlés új választással ismét kiegészít.

Lényegileg ezt a változást ajánlja az igazgató-választmány a t. közgyűlésnek elfogadásra. Ezenkívül elmaradna a gf. Forgách-féle agganecsgyűjteményre vonatkozó szakasz az alapszabályokból, mint-hogy ezt a gyűjteményt a gazdasági muzeumnak adjuk át.

Az alapszabály módosított szakaszai a következők:
(szakaszonként olvassa az alapszabályok módosítására vonatkozó indítványt, a mely minden észrevétel nélkül elfogadtatik. A módosítások részleges szövegét l. Erd. Lapok 1902. VIII. füzet 959. és köv. old.)

Elnök: Méltóztattak ezekben az igazgató-választmánynak az alapszabályokra vonatkozó módosításait elfogadni. E módosítások jóváhagyás végett felfognak terjesztetni a kormányhoz.

Méltóztassanak most meghallgatni a Deák Ferencz-alapítvány kamatainak mikénti felhasználására vonatkozó jelentést.

Bund Károly titkár: A Deák Ferencz-alapítvány kamataiból régebben kiirt pályázatok közül most sem számolhatok be az erdőrendezéstan második részének, a vízépítéstannak és az erdészeti vegytannak befejezéséről. Az e művek megírásával megbízott szak-társaink azonban azon időhöz mérten, melyet egyéb, hivatásukból folyó kötelességeik megszabnak, buzgón dolgoznak elvállalt feladatuk teljesítésén s így remélhető, hogy a nem távoli jövőben az említett régebbi pályázatok eredményeiről is jelentést fogok tehetni.

Az 1899. évi kamatokból kiirt három kisebb pályakérdés közül Gaul Károly felső ipariskolai tanárnak a hazai házi faiparról és Gellért József m. á. v. mérnöknek a bükk tűzifa romlásáról irt jutalmazott művei az Erdészeti Lapok f. é. füzeteiben megjelentek és közelebbről mint külön füzetek is megjelennek. A faeladási szerződésekre vonatkozó harmadik kérdés megírásával az igazgató-

választmány a m. é. közgyűléstől nyert felhatalmazás alapján Téglás Károly m. k. erdőmester urat bizta meg.

A Deák Ferencz-alapítvány 1900. évi kamatai a népszerű erdészeti növénytan írói díjának fedezésére szolgálnak.

Az 1901. évi kamatokból egy faanatomiai műre kiírt pályázat határideje a f. é. tavaszán lejárt, a nélkül, hogy pályamunka érkezett volna. A megírandó mű természetéből folyólag egy újabb pályázat sem kecsegtetett sikerrel, az igazgató-választmány tehát e műre vonatkozólag — a tisztelt közgyűlés utólagos jóváhagyásának reményében, — szintén a megbízatás terére lépett. Választása Tuzson János dr. m. k. főerdészre esett, a kinek már több kiváló és önálló kutatásokon alapuló faanatomiai munkálata jelent meg az Erdészeti Kisérletek és az Erdészeti Lapok hasábjain, nemkülömben a Magyar Tudományos Akadémia kiadásában. Tuzson János dr. a megbízatást elfogadván, van szerencsém a tisztelt közgyűlést kérni, hogy az igazgató-választmány ezen intézkedését, melylyel egy új, a tudomány és a műszaki gyakorlat szélesebb köreit érdeklő mű megjelenését igyekezett biztosítani, jóváhagyni méltóztassék.

Az 1902. évi kamatokból az ákác monografiájára kiírt pályázat határideje még nem telt le.

A mi végül a Deák Ferencz-alapítvány 1903. évi kamataiból kiírandó pályakérdést illeti, erre vonatkozólag az igazgató-választmány javaslata az, hogy tüzessék ki a pályadíj egy az erdészet főbb napikérdéseit tárgyaló füzetre. (A titkár ezután a kiírandó pályázatot részletesen ismerteti. L. az 1902. évi szept. hó 8-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyvének IV. pontját.)

Elnök: Méltóztatnak elfogadni az igazgató-választmány javaslatát? (Igen!) Tudomásul méltóztatnak tehát venni, hogy Téglás Károly ur, magyar kir. erdőmester a faeladási szerződésekre vonatkozó műnek, dr. Tuzson János pedig egy faanatomiai műnek megírásával lett az igazgató-választmány által megbízva. Méltóztatnak továbbá hozzájárulni ahhoz, hogy a Deák Ferencz-alapítvány 1903. évi kamataiból az itt részletesen előadott módon egy az erdőgazdasági napikérdéseket tárgyaló műre hirdettessék ki pályázat. (Helyeslés.)

Igen t. közgyűlés! Alapszabályaink értelmében az elnök, alelnökök és 40 választmányi tag három évről három évre választván, miután azok mandátuma most lejárt, arra kérem Önöket,

méltóztassanak nekünk, kik az egyesület ügyeit eddig vezettük, megengedni, hogy az eddigi bizalmat megköszönve, állásainkat elhagyjuk. Kérem egyuttal a t. közgyűlést, méltóztassék a most üresedésbe jött összes állások betöltése iránt bölcs belátása szerint az alapszabályok értelmében titkos szavazás útján intézkedni. Az alapszabályok módosítására való tekintettel az elnök és két alelnök három évre, a 40 igazg. választmányi tag pedig akképen fog választani, hogy közülök évenként 10 tag kilépven, azok mindig választás alá esnek. Ugyancsak az alapszabálytervezetnek megfelelő méltóztassanak a számvizsgáló-bizottsági tagokat is és pedig 5 rendes és 2 póttagot megválasztani.

A választás titkosan történvén, mindenek előtt szavazatszedő-bizottság alakítandó. Kérem, méltóztassanak hozzájárulni, hogy a szavazatszedő-bizottság Blaschek Ede tagtárs ur elnöklete alatt Porubszky Gyula és Kiss Ferencz urakból álljon. (Helyeslés.)

Sóltz Gyula : Azt hiszem, hogy a t. közgyűlés egyhangu helyeslésével találkozom, midőn a nélkül, hogy indítványomat megindokolnám, felkérem a t. közgyűlést, hogy kiválólag nagy érdemű elnökünk ő nagyméltóságának, midőn most az elnöki széket remélhetőleg csak rövid időre elhagyja, alázatos és őszinte köszönetünket fejezzük ki azon buzgó és eredménydus munkálkodásáért, melyet egyesületünk érdekében kifejtett. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

Elnök : T. közgyűlés! Mindig hálával és köszönettel veszem az elismerést és azzal szemben mást nem tehettem a múltban és nem tehetek mást esetleg a jövőben, minthogy teljes odaadással szolgáljam egyesületünk ügyét. (Zajos éljenzés.) Az ülést a szavazatok beadásának idejére felfüggesztem.

Szünet után

Elnök : Az ülést újra megnyitom.

A szavazatszedő-bizottság a szavazatokat beszedte, azonban a számbavétel és ennek következtében a jelentés megtétele olyan gyorsan nem történhetvén, gondolom, hozzá méltóztatnak járulni ahhoz, hogy a tárgysorozat többi pontjait tárgyaljuk addig, a míg a kiküldött bizottság a szavazás eredményéről jelentést tehet. (Helyeslés.)

A megállapított sorrend szerint következik most Téglás Károly

urnak „a legeltetés kérdése erdőgazdasági és közgazdasági szempontból“ című előadása.

Téglás Károly erdőmester: (felolvassa értekezését.)

Elnök: T. közgyűlés! Mielőtt ez igen érdekes felolvasásra vonatkozó tárgyalást megkezdenők, kötelességem bejelenteni, hogy Szentimrey Dániel erdőfelügyelő ur a most előadott kérdésre vonatkozólag írásbeli ellenvéleményt adott be. Kérem annak meghallgatását.

Bund Károly titkár: (felolvassa az alábbi ellenvéleményt.)

Nagyméltóságu Elnök Ur, mélyen tisztelt közgyűlés!

Téglás Károly m. kir. erdőmester urnak „A legeltetés kérdése erdőgazdasági és közgazdasági szempontból“ című előadói javaslata, melynek kivonatát különnyomásként volt szerencsém a mai napon kezemhez venni, alapokaival együtt összegezi legelőgazdaságunknak mindazon mizériáit, melyekről röpiratokban, emlékiratokban, ezekből kifejlődött válasziratokban és javaslatokban, továbbá szaklapokban és a napi sajtóban is már igen sok szó esett. Mai napig sem jutott azonban ez a kiváló fontosságú kérdés a konkrét rendezés határához, a miért az előadót erre törekvő vállalkozásáért szívesen kell üdvözlönnünk.

Igen tisztelt előadónk az ismertett bajok orvoslására és legelőgazdaságunk fellendítésére határozati javaslatában azt ajánlja, hogy a kérdés törvényhozási uton szabályoztassék.

Minden szószaporítás nélkül kijelentem, hogy én ebben az igen tisztelt előadó urral egyetérteni nem tudok és törvényeink halmazát a mezőgazdaság ezen ágazatának külön törvényben való rendezésével növelni nem kívánom.

Kerek, szerves alaptörvényekre van szükségünk és nem részletek kodifikációjára: és a mezőgazdaságot illetőleg ilyen szerves törvénnyel mi már rendelkezünk.

Az 1894. évi XII. t.-cz.-nek egy egész fejezete szól a legeltetésről.

Ez a fejezet intézkedik arról is, hogy a legeltetés miként leendő gyakorlására, illetve a legeltetésnél szigoruan betartandó szabályokra nézve a birtokosok legeltetési rendszabályt kötelesek alkotni s ezt mi az 1898. évi XIX. t.-cz. 1. §-ának *c)* és *d)* pontja alapján állami kezelés alá eső területek hasznosításának rendezésénél azzal a kikötéssel szoktuk aplikálni, hogy a legelő rendtartás

megállapításánál a kezelő erdőtiszt véleménye is meghallgatandó.

Hangsúlyozom, miszerint törvényhozásunk igen bölcsen intézte, hogy a legeltetés rendezését ilyen formán birtokosságonként decentralizálta; mert terep, talaj, klimatikus viszonyaink, birtok és gazdálkodási rendszerünk ebben a kérdésben különösen nem engedik meg az általánosítást; a mivel kimondottam azt is, hogy a legelőgazdaság kérdése a meglevőnél részletesebb tételes törvény alkotására teljességgel nem alkalmas.

Olyannyira különböző természeti és gazdasági viszonyok között, mint a minők nálunk vannak, a legelőgazdaságot törvényparagrafusok egymásutánjába szorítani, csekélységem véleménye szerint, képtelen állapotokhoz vezetne.

Tökéletesen elég az, a mit most a mezőrendőri törvényben találunk: csak végre kell hajtani. És itt eljutottam a gyógyítás egyik eszközéhez.

Ha a mezőrendőri törvény végrehajtása céljából törvényhatóságokként alkalmasan szervezett szakközvegekkel rendelkezniénk, egészen másként állana sok egyéb közgazdasági ügyünk mellett a legelő kérdése is. De most az e téren felmerülő kérdésekről, itt kint a végrehajtás színhelyén, — mondjuk meg az igazat, — nincs kívül eredményre kilátással tárgyalni.

Ha nem csalódom, a trónbeszédben volt is szó a mezőgazdasági képviseletek szervezéséről. Minden közgazdasági sikeres tevékenységünknek azonban alapja és sarkköve a helyes birtokpolitika és az ezt teremtő korszerű tagosítási törvény.

Ezt tartom a javítás második és főeszközének.

Aröviden előadottak után tisztelettel bátor vagyok javasolni, hogy:

1. a folyó évi február hó 2-ikán kelt indítványomhoz képest, az ott csatolt és igazgató-választmányunknak folyó évi márczius hó 18-án tartott üléséből nyert nagybecsű megbízás folytán kibővítve most tárgyalás alatt lévő javaslatom alapján tegyen az Orsz. Erd. Egyesület az előkészítés stadiumában levő tagosítási törvény ügyében a magas kormányhoz felterjesztést;
2. tegyen felterjesztést egyuttal az iránt is, hogy a mezőrendőri törvény végrehajtására törvényhatóságokként mielőbb alkalmas szakközvegek szerveztessenek.

Kassa, 1902 szept. hó 2.

Szentimrey Dániel
kir. erdőfelügyelő.

T. közgyűlés! Vagyok bátor megjegyezni, hogy ez indítvány első része, a mely a készülőben lévő tagosítási törvényre vonatkozik, ez idő szerint még nem képezheti tanácskozásunk tárgyát, mert Szentimrey tagtárs urnak ez ügyben beadott indítványával, amint titkári jelentésemben is megemlítettem, a választmány még nem foglalkozott. Ezt részletesen csak a jövő évi közgyűlés tárgyalhatja.

Elnök: Most megkezdhetjük a tanácskozást. Kérem, méltóztassanak a tárgyhoz hozzászólni.

Feilitzsch Arthur báró: Nagyméltóságu elnök ur, mélyen t. közgyűlés! (Halljuk! Halljuk!)

Az előadó urnak figyelemmel végighallgatott szép munkálata, valamint az ellenindítvány rövid felszólalásra készítenek. Egészen merev ellentétet látok ugyanis a két álláspont között. Az tagadhatatlan, hogy ugy a mezőgazdaságnak, mint az erdőgazdaságnak, valamint a bányagazdaságnak merev, egyoldalú, tisztán szakszerű kezelése és vezetése nem állhat az ország érdekében. Minden gazdaságnak számolnia kell ez ország összes viszonyaival, az összes közgazdasági és nemzetgazdasági követelményekkel. (Élénk helyeslés.) Az erdőgazdaságot, úgy mint az a még nem rég időkig történt, tisztán és kizárólag a fahasználatra, a fatenyésztésre fektetni, nem lehet cél, nem lehet egy országnak gazdasági bázisa, mert a gazdálkodást mindig és mindenütt úgy kell irányítani, hogy az magasabb érdeket szolgáljon és hogy ezen magasabb érdek szolgáltatába szegődjék azután a kisebb érdek. Elismerem, hogy ezelőtt feltétlenül szükséges volt a talán túlzott szigor is a rendezendő állapotokkal szemben, de nem ismerem el, hogy ott, a hol a nép létfeltétele függ bizonyos ágazattól, ez megsemmisíttetés az erdőgazdaság érdeke szempontjából. E tekintetben tehát feltétlenül szakítani kell az eddig itt-ott mutatkozott túlmerev felfogással, és én tudom, — nem hiszem, de tudom, — hogy több helyen a marhatenyésztést kell majd főcélként tekinteni s az erdőgazdaságnak ezt a célt mindig szemelőtt kell majd tartania.

Ezzel nem azt akarom mondani, hogy az erdőgazdaság a mezőgazdaságnak alárendeltessék, hanem azt, hogy a közgazdasági, a nagy nemzeti érdekek szolgáltatába kell szegődnie minden gazdaságnak is. A kevésbé fontos érdeket fel kell áldozni a fontosabb kedvéért.

Az egész legeltetés kérdése rám nézve különben azt a benyomást teszi, mint mikor a beteg embert azzal akarják meggyógyítani, hogy betegségét átoltják egy egészséges ember testébe és azt hiszik, hogy ezzel az illető megmenekült a betegség felétől. Kétségtelen, hogy a mezőgazdaság ma beteg, de nem szenved halálos betegségben, hanem csupán csak átmeneti korszakban van. A szomorú csak az, hogy gazdaközönségünk nagy része egyes, a dolgok mélyéig hatni nem tudó, tapasztalatok nélküli, látkörrel nem bíró egyének által kiadott jelszavakkal félrevezetteti magát. (Élénk helyeslés.) Pedig nem lehet semmi hatalommal megakadályozni, hogy ez az ország lassan ipari és kereskedelmi állammá fejlődjék. Ez a fejlődés természetes menete. Minden állam kezdetben mezőgazdasági állam volt és a kultúra előrehaladásával fejlődött ipari állammá. A műveltség nagyobbodásával a gazdálkodás mind belterjesebbé lesz és én nem tudok elgondolni intenzív, belterjes gazdálkodást ipari fejlettség nélkül.

Ugy látom, hogy a vészkiáltás a mezőgazdaság részéről az erdőgazdasággal szemben, hogy az erdőgazdaság tönkre teszi az állattenyésztést, nem, egyéb, mint hogy betegségüket át akarják oltani az egészséges erdőgazdaságba. És legkevésbé Magyarországon van alapja annak, hogy kapcsolatba hozassék a legeltetés és erdőgazdaság az állattenyésztési hibákkal és mizériákkal. Nem az erdőgazdaság hibázott, — itt eltérek az előadó urtól, — hanem ellenkezőleg abban rejlik a legelőgazdaság hiánya, hogy az állattenyésztés terén megmaradt sok helyütt a nomád viszonyokra emlékeztető őskori gazdálkodás. Ezt felemlíti az előadó ur is, de éppen ezért nem tudok annyira hódolni a mezőgazdaságnak, — mondjuk ki tisztán, — az agrarisztikus jelszavaknak. Én magyar közgazdasági, magyar nemzeti szempontból fontosabb érdeknek tartom ma az erdőgazdaság okszerű vitelét, mint a mezőgazdaságiaknak a marhatenyésztéssel kapcsolatos jajkiáltását. Nem mondom, vannak bizonyos vidékek, a hol a kérdés talán megfordítva áll, de nem általánosságban.

Az a kérdés már most, vajjon a törvényhozási úton hozandó legeltetési szabályok a kellő eredményre fognak-e vezetni. A mint a t. előadó ur így nagyon szépen, a gyakorlati életből vett példák-
kal kapcsolatba hozza a legeltetés kérdését az erdőgazdaságban

a mezőgazdaság legeltetési kérdésével, én nagyon szívesen meghajlom előtte és egy szót sem szóltam. Azonban képtelenségnek tartom, hogy legyen tudós az országban, a ki ezt a két kérdést tételes törvénybe foglalva együtt tudja megoldani. Egész más ugyanis az erdei és más a mezőgazdasági legeltetés kérdése. Az erdőgazdasággal kapcsolatos legelőnek egészben véve négyféle nemét ismerem: a fáslegelőt, a hol a legelő a fő és a fa csak annak védelmére van, a legelőerdőt, a hol már megfordított a viszony, a havasi legelőgazdaságot és végül magát az erdei legeltetést. Hát engedelmet kérek, mikép méltóztatnék ezeket, a közönséges gazdasági legeltetéssel kapcsolatos egy törvényben, egy czélt szolgáltatólag szabályozni? Én nem tartom ezt [kivihetőnek, de szemben a vádakkal, a teljesen indokolatlan jajkiáltással, szemben az erdészeti és erdőgazdaság megrágalmazásával, hogy t. i. elzárkozik ezen kérdés rendezése elől, daczára annak, hogy mindig és folytonosan szemelött kell, hogy tartsuk, hogy a legeltetés kérdése erdőgazdasági szempontból csak mellékhasználati tárgy, tehát csak másodsorban vehető figyelembe, mégis a mai viszonyok között, a kérdésnek végre-valahára való tisztázása, szabályozása, a nagyközönségnek oda terelhetése végett, hogy tisztán lásson és jusson arra a konklúzióra, hogy itt az erdőgazdaság merevséggel nem vádolható —, nagy egészében hozzájárulok az előadó ur javaslatához, de azzal a módosítással, hogy miután az említett áramlat majdnem az egész országban kezd végighullámozni és nemcsak sporadikusan, egyes helyeken nyilvánul meg ez a vád az erdőgazdasággal szemben, az egyesület által ebben a kérdésben a kormányhoz intézendő javaslat hozzájárulás végett küldessék meg az ország összes gazdasági egyesületeinek, mert csak akkor vélem a kérdést teljesen tisztázhatni.

Ma nincsenek adataink arra nézve, hogy ebben a kérdésben az ország összes viszonyainak megfelelő törvény alkottassék. Az első feladat, hogy az ország különböző részeiben tanulmányok tétessenek a bajok forrásai, az orvoslás módjai tekintetében és csak azután alkottassék meg a törvény, — a mi viszonyaink között országrészenként csoportosítva, nehogy merev elvi törvény legyen, mely talán az erdélyi részekben áldás, de az alföldön átok. Egyforma elvek szerint alkotott törvény gazdasági kérdésekben mindig

jó az egyik, és rossz a másik helyen. Csakis kellő tanulmányok után fog lehetni törvényt alkotni, mely a legeltetés kérdését az országban megfelelően szabályozza, a mely bizonyos intézkedésekkel irányt ad az erdőgazdasággal kapcsolatos legeltetési kérdéseknek is.

Én a magam részéről rendes viszonyok és körülmények között nem tartanám ugyan szükségesnek az erdőgazdaságnál a legeltetésnek külön törvénnyel való szabályozását, mert, a mint az előadó ur is elismeri, az teljesen szabályozható az üzemterv keretén belül, ha az erdőtörvény kellően végrehajtatik; mégis arra kérem a t. közgyűlést, méltóztassék az előadó ur javaslatát módosításommal elfogadni. Az országban ma uralkodó hangulattal szemben feltétlenül szükségesnek és helyesnek tartom, hogy az előadó urnak az általam indítványozott módosítás szerinti javaslata elfogadtassék. Az utolsó passus akkor így hangzanék: „Mivel pedig a legeltetésre vonatkozó törvény céljainál és vonatkozásainál fogva elsősorban nem erdészeti, hanem állattenyésztési és illetőleg mezőgazdasági ügy is, ennél fogva az ezen kérdésben a kormányhoz intézendő javaslatot hozzájárulás végett küldje meg az egyesület az ország összes gazdasági egyesületeinek.”

Kérem az előadó ur indítványának ily módosítással való elfogadását. (Élénk helyeslés.)

Elnök: Kíván még valaki szólani?

Márton Sándor: Mélyen t. közgyűlés! Méltóztassanak megengedni, hogy röviden én is hozzászóljak ehhez a fontos kérdéshez, mert azon könnyen átsiklani éppen olyan tulzás volna a mi részünkről, mint a milyen tulzás a gazdák részéről az, hogy minden bajt az erdészetre fognak. Gondolkoztam úgy az előadó ur indítványán, mint az ellenindítványon és én nem tartom a két álláspontot olyan mereven ellentétesnek, a milyennek Feilitzsch ő méltósága mondta. Mindkettő megegyezik abban, hogy jót akar, hogy segíteni akar a mezőgazdaság bajain. De nem tartom lehetőnek, hogy erre most részletesen kiterjeszkedjem. Röviden csak reflektálni kívánok az Ő méltósága által mondottakra. Nevezetesen Feilitzsch Ő méltósága azt mondotta, hogy mindig a magasabb célzt kell tekinteni. Én, mint erdész, nem ismerek mást célzt, mint azt, hogy az erdők termőképessége minden körülmények között fentartassék. (Helyeslés.) A vidéki lakosság baján lehet segíteni másképen is és kell is

másképen segíteni; de ha egyszer az erdőtalaj elromlott, azt csak egészen új beültetéssel lehet jóvá tenni.

Teljesen igazat kell adnom Feilitzsch ő méltóságának abban, hogy lehetetlen ezen kérdésnek néhány rövid paragraphusban egységesen való szabályozása. Én tehát az előadó ur javaslatának és az ellenjavaslatnak mellőzésével Feilitzsch ő m. indítványát fogadom el azzal a hozzáadással, hogy úgy az orsz. gazdasági egyesület, mint az erdészeti egyesület küldjenek ki külön bizottságot, a mely az ország összes gazdasági egyesületeivel érintkezésbe lépve, dülőre vigye azt a magasabb czélt, hogy úgy az erdészeten, mint a gazdaságon segítve legyen.

Krajcsovics Béla: T. közgyűlés! Mindnyájan tudjuk, hogy a mezőrendőri törvénynek a legeltetésre vonatkozó része sehol sincsen végrehajtva. Mielőtt tehát egyebet tennénk, az erdészeti egyesületnek feliratot kellene intéznie a földmivelésügyi miniszter urhoz, hasson oda, hogy nevezett szabályok végrehajtassanak.

A másik dolog, a mit meg akarok említeni, az, hogy ne kész törvényjavaslatot köröztessünk a gazdasági egyesületek között, mert akkor sohasem fog létrejöhetni megegyezés, hanem minden egyesület küldjön ki a maga részéről képviselőket, a kik együtt állapítják azután meg a megalkotandó törvényjavaslatot.

Elnök: Ha senki szólni nem kíván, úgy a vitát bezárom. Az előadó ur a zárszó jogával kíván élni.

Téglás Károly előadó: Engedjék meg, hogy a felhozott ellenvéleményekre néhány szóval reflektáljak.

Az írásbeli ellenvélemény azon részével, hogy a mezőrendőri törvény végrehajtása céljából szakközegekre volna szükség, én teljes mértékben egyet értek. Javaslatomban fel is van említve, hogy a vármegyei gazdasági felügyelők feladata volna a különböző gazdasági ágak összehangzatos fejlődését irányítani.

Az írásbeli ellenvélemény, valamint Feilitzsch ő méltóságának az a kifogása, hogy a különféle viszonyok miatt nem lehet egységes törvényt alkotni, az én meggyőződésem szerint nem lehet akadálya egy legelőgazdasági törvény kidolgozásának. Hiszen magam is felemlítettem, hogy ez a kérdés vidékenként való rendezést igényel és nagy baj volna, ha ezt a kérdést nem így oldanák meg, hanem országos átlagként oly részletes szabályokat alkotnánk, a melyeket

a gyakorlati életben lehetetlenség volna keresztül vinni. Csakhogy vannak a rendszeres legelőgazdaságnak olyan általános alapfeltevélei, a melyek ugyanazok az északi Kárpátnál, mint az Al-Dunánál. Ezeket kell a megalkotandó törvényben lefektetni.

Azt mondja továbbá Feilitzsch Ö méltósága, hogy külön törvényre nincs szükségünk, mert hiszen rendelkezésünkre áll a rendszeres üzemterv, a melynek háta megett ott vannak az erdő-törvény intézkedései. Csakhogy nekünk a legelőgazdasági törvény azért kell, hogy ezeket az intézkedéseket alkalmazhassuk az üzemtervben a nélkül, hogy ráerőszakoljuk a kezelésünkön kívül lévő legelőkre a még nagyobb agyonlegelést. Hiszen, ha az erdőben úgy rendeznők be a legelőgazdaságot, mint a hogy kellene, akkor az állatállományt $\frac{2}{3}$ -ra, sőt $\frac{1}{2}$ -re kellene leszállítani.

Arra nézve, mi a fontosabb, az erdőgazdaság fejlesztése-e, vagy pedig az állattenyésztés támogatása, az a véleményem, hogy a kettő nem különíthető el egymástól, mert nálunk az állattenyésztés fejlesztése a mezőgazdaság fejlesztését is jelenti, miután állatállományuk általában nem felel meg az intenzív mezőgazdasághoz szükséges állománynak. A mezőgazdaság fejlesztésénél pedig nem lehet nagyobb, fontosabb cél az erdőgazdaság fejlesztése.

A javaslat készítését illetőleg én is úgy gondoltam, hogy erdészek és gazdák együtt tárgyalják a törvénytervezetet és akkor terjeszse fel mindegyik a maga részéről a már kész javaslatot.

Krajesovits felügyelő urnak azt a kívánalmát, hogy az erdő-törvény végrehajtását meg kell sürgetni, magam is helyeslem, mert a törvény mostani végrehajtásáról igazán beszélni nem lehet.

Elnök. A tanácskozás be van fejezve, következik a szavazás. Sajnálom, hogy az előadó uron és Feilitzsch uron kívül a többi urak nem nyújtották be írásban javaslatukat. Hasonló esetben a jövőre minden esetre kérem a javaslatok írásbeli benyújtását, mert csak így lehet azokat szabályszerűleg szavazás alá bocsátani.

Mindenekelőtt felteszem a kérdést az előadó ur javaslatára vonatkozólag. A mennyiben ennek befejező része nem fogadtatnék el, szavazás alá bocsátom báró Feilitzsch javaslatát. A mennyiben ez sem fogadtatnék el, szavazás alá bocsátom Marton Sándor erdőmester ur indítványát.

Krajcsovits felügyelő ur indítványa ezektől egészen függetlenül azt kívánja, hogy a kormány kerestessék meg a mezőrendőri törvény legeltetésre vonatkozó részének végrehajtása czéljából.

A mi Szentimrey Dániel ur indítványát illeti, itt az a baj, hogy ő egy kellőleg elő nem készített ügy tárgyalását kívánja.

Kíván valaki a kérdések feltételéhez hozzászólni?

Sóltz Gyula: A t. előadó ur javaslatát két pontban foglalta össze. Kérem tehát azt a javaslatot pontonként szavazás alá bocsátani.

Elnök: Így is feltehetjük a kérdést, bár az első pontot egyhangulag elfogadottnak tekintettem. Kérem tehát azokat, kik az előadó ur javaslatának első pontját elfogadják, sziveskedjenek felállani. (Megtörténik.) A többség elfogadta.

Kérem már most azokat, kik az előadó ur javaslatának második pontját fogadják el, sziveskedjenek felállani. (Megtörténik.) A kisebbség.

Kérem most azokat, kik báró Feilitzschnek ezzel szemben beadott indítványát fogadják el, méltóztassanak felállani. (Megtörténik.) Kisebbség.

Kérem azokat, a kik Márton Sándor indítványát fogadják el, méltóztassanak felállani. (Megtörténik.) Kisebbség.

Ezekből következik, hogy az igazg.-választmány belátása szerint minden korlátozó utasítás nélkül gondoskodik a közgyűlési határozat végrehajtásáról.

Végül felteszem a kérdést: elfogadják-e Krajcsovits ur indítványát, igen, vagy nem? (Igen.) Krajcsovits ur javaslata tehát elfogadtatik.

Méltóztassanak most megengedni, — s azt hiszem e tekintetben feltétlenül egyhangu lesz a határozat —, hogy köszönetemet fejezzem ki az igen t. előadó urnak, a ki igen érdekes és figyelemre méltó előadásával módot adott nekünk arra, hogy ezen igen fontos kérdésben eszmét cserélve legalább is megkísértsük, hogy ezen kérdést a megoldáshoz közelebb vigyük. (Élénk éljenzés.)

T. közgyűlés! A mai nap napirendje ki van meritve. A holnapi napon Zöldeesen folytatjuk a tanácskozásokat, a hol elsősorban a választás eredménye fog konstatáltatni. (Zajos éljenzés.)

Ezzel az ülést bezárom.

Második ülés. Tartatott 1902. szept. 10-én a zöldesi erdőben.

Elnök: T. közgyűlés! Van szerencsém a gyűlést ezennel megnyitni és mindenekelőtt jelenteni, hogy a tegnapi nap folyamán Zágrárból, a horvát erdészeti egyesülettől üdvözlő távirat érkezett. Gondolom, méltóztatnak azt tudomásul venni. (Helyeslés.)

Kérem most a szavazatok beszédésére kiküldött bizottság jelentését.

Blaschek Ede: Van szerencsém jelenteni, hogy összesen 107 szavazat adatott be. Elnökül egyhangulag báró Bánffy Dezső ö nagyméltósága választatott. (Hosszas éljenzés.) I. alelnöknek Dr. Bedő Albert, II. alelnöknek Horváth Sándor, választatott meg. (Éljenzés.) Megválasztatott továbbá választmányi tagnak: Bartha Gyula, Csibi Lőrincz, Fekete Lajos, Krajcsovits Béla, Laitner Elek, Lászlóffy Gábor, Nagy Károly, Podhraczký András, Reinfusz Bódog, Tomcsányi Gyula és Vadászfy Jenő egyenkint 107 szavazattal, Almásy Andor, Arató Gyula, Eleőd Józsa, Havas Ágoston, Havas József, Nemeskéri Kiss Pál, Schmidt Ferencz, Scholcz Ottó, Szönyey István, Tavi Gusztáv és Tomcsányi Gusztáv egyenkint 106 szavazattal, Csik Imre, Csupor István, Garlathy Kálmán, Hirsch István, Illés Nándor, Soltz Gyula egyenkint 105 szavazattal, Rónay Antal és Vadas Jenő 104—104, Hangay Géza és gr. Khuen Héderváry Károly 103—103 szavazattal, báró Feilitzsch Artur 63, Balás Vincze 62, Bittner Gusztáv és Máday Izidor 60—60, Simon Gyula 49, Kallina Károly és Imecs Béla 47—47 szavazattal. Végül Lesényi Ferenczre és Péch Kálmánra egyaránt 46 szavazat esett, de csak egyikük nyerhet a választmányban helyet.

A számadásvizsgáló bizottságba beválasztottak: Bodor Gyula, Boitner Gyula, Guckler Károly, Szalai Ernő és Tordony Gusztáv 68—68 szavazattal, Balogh Ernő és Schmidt Károly 67—67 szavazattal.

Elnök: Az elnök, 2 alelnök és 39 választmányi tag meg vannak választva és pedig: (felolvassa a neveket); a mennyiben pedig Lesényi Ferencz és Péch Kálmán urak a választmányi tagságra egyenlő számú szavazatot kaptak, és csak egyikük töltheti be a 40. választmányi tag helyét, a gyakorlatnak megfelelően sorsolás útján döntjük el, ki lesz az igazg.-választmány tagja. (Megtörténik.) Péch Kálmán urat jelentem ki a megválasztott 40-ik választmányi

tagnak. Ugyancsak van szerencsém jelenteni, hogy a kezemben levő jegyzék alapján a számvizsgáló bizottság 5 rendes és 2 póttagja is meg lett választva. (Felolvassa a neveket.)

T. közgyűlés! Fogadja a bennem, illetőleg a bennünk helyezett bizalomért őszinte, hálás köszönetünket és abbeli ígéretünket, hogy az alapszabályok értelmében ránk ruházott hatáskörben mindig és minden körülmények között tőlünk telhető igyekezettel és buzgalommal fogunk törekedni az erdészeti érdekek előmozdítására. (Zajos éljenzés.)

Kérem most a számvizsgáló bizottság jelentésének meghallgatását.

Osterlamm Armin: Nagyméltóságu Elnök Ur! Mélyen tisztelt Közgyűlés! Nagybecsű megbízásukhoz képest felülvizsgáltuk az egyesület 1901. évi számadását, valamint az igazgató-választmány részéről kiküldött számvizsgáló bizottság által az említett számadások alapján összeállított zárószámadást s úgy a számadásokat, mint a zárószámadást helyesnek találtuk.

Ennélfogva a számadók részére a felmentvény megadását részünkről is javasoljuk.

Ugyancsak egyetértőleg a számvizsgáló bizottsággal és az igazgató-választmány e tekintetben hozott határozatával a következő behajthatatlan egyesületi követeléséknak leírását hozzuk javaslatba u. m.

1. Alapítványi tőkéből	640 K. — f.-t.
2. Alapítványi kamatokból	384 K. — f.-t.
3. Tagsági díjakból	780 K. — f.-t.
4. Lapelfizetési követelésekből	16 K. — f.-t.
5. 1893-tól 1901-ig felmerült laphirdetési díjakból	609 K. 24 f.-t.

Elnök: Igen t. közgyűlés! Méltóztatnak a felolvasott jelentés alapján a felmentvényt megadni? (Igen.) A kiküldött bizottság javaslata értelmében tehát a számadások rendben találtatván, azokra vonatkozólag a felmentvény megadatik. Hasonlóképpen a jelentés alapján hozzá méltóztatnak járulni a javaslatba hozott törlésekhez.

Most áttérünk a költségvetés tárgyalására.

Bund Károly titkár: (olvassa a költségvetés bevételi és kiadási rovatait, a melyek minden észrevétel nélkül elfogadtatnak.)

Elnök: Így a költségvetés is meg lévén állapítva, az igazg.-választmány a költségvetés keretében felhatalmaztatik az alapszabályoknak megfelelő intézkedésre és rendelkezésre.

S most felkérem Ajtay Sándor főerdész urat, sziveskedjék az arad-csanádi egyesült vasutak erdőbirtokának ismertetését megkezdeni.

Ajtay Sándor: (felolvassa értekezését melyet jelen füzet 1142—1155. oldalain közlünk.)

Elnök: Horváth Sándor alelnök ö méltósága kíván az értekezéshez hozzászólani.

Horváth Sándor alelnök: T. közgyűlés! Méltóztassanak megengedni, hogy a most elhangzott igen érdekes és tartalmas ismertetéshez néhány reflexiót fűzhessek. Az országos erdészeti egyesület azzal, hogy közgyűléseit időnként a vidéken tartja meg, két célzt óhajt vele elérni. Az egyik az, hogy a hol megjelenik, ott a birtokos osztálynak tanácsokat adjon, őket felvilágosítsa és általában az illető vidéken látottak és tapasztaltak felett jóindulatu és tárgyilagos kritikát gyakoroljon. A másik célunk pedig az, hogy a birtokosokkal közvetlenül érintkezésbe lépve, egyesületünk tagjainak módot nyujtsunk arra, hogy maguk is értékes tapasztalatokat gyűjtsenek, lássanak és tanuljanak.

E kettős célzt tekintve, azt hiszem, első feladatunkat illetőleg itt sok teendőnk nincs, mert az itt hallottak felett nézetem szerint valami éles kritikát gyakorolnunk igazságosan nem lehet. Én részemről mindenesetre örömmel konstátálom, hogy a jelen esetben jóformán csak a második feladatunkról lehet szó, t. i. arról, hogy eddigi szemléinken, melyeket Ajtay tisztelt tagtársunk mostani ismertető előadása egy egész sorozat értékes adattal egészített ki, miféle hasznos tapasztalatokat szerezhettünk.

És én azt hiszem t. közgyűlés, hogy itteni közgyűlésünk eredményeivel e tekintetben is megelégedve lehetünk. Én mindekelőtt örömmel konstátálom, hogy egyesületünknek azt a fontos célját, hogy a birtokos osztály érdekeinek gondos és lelkiismeretes ápolása révén a magyar erdőbirtokosokkal minél bensőbb kapcsolatot létesítsünk, e közgyűlésünk által egy nagy lépéssel ismét előbbre vittük. Az arad-csanádi vasutak tisztelt igazgatóságának szives meghívása és az a vendégszerető fogadtatás ugyanis, melyben

itt részesültünk, mindenesetre azt mutatják, hogy a birtokos osztály elismerésének megnyerése tekintetében lassan bár, de tért foglalunk. És ez igen öröndetes dolog, mert ha őszinték vagyunk, be kell ismernünk, hogy a birtokososztálylyal még mindig nem tudtuk létrehozni azt a teljes és szoros kapcsolatot, melyre szükségünk van. Mi ennek az oka, azt nehéz volna itt néhány szóval röviden elmondani. Tény az, hogy kezdetben alig vettek tudomást létezésünkről, később pedig, mikor már tudomást vettek rólunk, bizonyos bizalmatlansággal, idegenkedéssel tekintették törekvéseinket, mintha academicus értékűeknek, tulzottnak találták volna követeléseinket, tanácsainkat. A legutóbbi időben úgy látszik, már megértik becsületes törekvéseink helyességét, de mégis mintha félnének tőlünk. Nem akarok erős kifejezéseket használni, de én mégis olyan formán látom a dolgot, mint az életbe kilépő önállóságot megszerzett fiatal s kissé könnyen gondolkodó örökös, ki lehetőleg kerüli a jó rokonok és barátok társaságát, tudván, hogy azok jó tanácsokat fognak adni, de egyszersmind azt is érezvén, hogy ő nem igen fogja tudni azokat betartani. A birtokosok egy nagy része megbecsüli ugyan törekvéseinket, de inkább csak akkor, mikor másokról van szó. Mikor róluk van szó, akkor már nem szívesen fogadják tanácsainkat, mert úgy vélik, nehéz azokat teljesíteni. A mai közgyűlés azonban — mint már említém, — egyik bizonyosága annak, hogy a birtokos osztálynak habár lassan, de naponkint szaporodnak azok a tagjai, a kik nemcsak elismerik az általunk hirdetett erdőgazdasági elvek helyességét és szükségességét, hanem készséggel követik is, a mit a helyes gazdálkodás szempontjából követelünk, s ennél fogva nem is, idegenkednek tőlünk, hanem mint e nagy uradalom tulajdonosa most tette, szívesen látnak körükben, hogy közvetlen közelből is láthassuk gazdálkodásukat, mert biznak benne, hogy törekvéseik és munkásságuk részünkről nem illetéktelen gáncsra, hanem méltányos megítélésre és elismerésre fognak találni.

Ez a bizalom a jelen esetben, a mint láttuk, nagyon is indokolt volt, mert itt csakugyan erőteljes fejlődést és előrehaladást láttunk az erdőgazdaság terén. Vannak ugyan egyes jelenségek, a melyek arra mutatnak, hogy bizonyos teendők ebben az uradalomban is még megoldásra várnak, de itt megint nem szabad

figyelman kívül hagynunk, hogy ez az erdőbirtok a mostani birtokosnak csak nem rég óta tulajdona. Sok minden arra mutat, hogy a megelőző időben ezeket az erdőket is rosszul kezelték, úgy, hogy a rossz kezelés következményeit csak nagy áldozatokkal és hosszabb idő alatt lehet teljesen rendbe hozni. De az erre irányuló törekvésnek tényleg minden irányban látjuk a nyomait. Az előfekvő részeken korábbi időben legeltetés által megviselt erdőtalaj sebei a gondos kimélet következtében ma már, mondhatni, be vannak heggedve s csak idő kérdése, hogy értékes fanemekkel be is legyenek erdősítve. Másfelől örömmel láttuk, hogy az erdőgazdaság egyik legnehezebb kérdése, a bükkerdők értékesítése itt a leghelyesebb uton és a legerősebb eszközökkel vitetik előre. A szállítás kérdése pl. a legnagyobb szakszerűséggel van megoldva.

És örömmel láttam e nehéz feladatok mellett az erdőgazdaság vitelénél egy bizonyos közgazdasági szempontot is érvényesíteni. Láttuk és látjuk nevezetesen azt a törekvést, hogy az erdőgazdaság, a hol arra alkalom és mód nyílik, más gazdasági ágakkal hasznos kapcsolatba hozassék, a miért én nemcsak mint az orsz. erd. egyesületnek tagja, hanem mint a földmivelésügyi miniszteriumnak a tisztviselője is, a legőszintébb elismerésemnek kell, hogy kifejezést adjak. Az a nagyszabású diófakultúra például, melynek egy részét láttuk és a szelid gesztenyének nagyobb mértékben való megtelepítése, nemcsak gazdasági, finciális szempontból értékes kezdeményezése ennek az urodalomnak, hanem közgazdasági szempontból is becses, mert utmutatásul szolgál egy olyan gazdasági ág felkarolására, a mely a nép megélhetésének számos vidéken igen fontos tényezőjét képezheti. Én mint a földmivelésügyi miniszterium egyik olyan erdészeti osztályának a vezetője, mely a miniszter ur rendeletéből újabb időben rendes teendői mellett a gyümölcsfatenyésztés ügyével is foglalkozik, annál inkább kötelességemnek tartom ezt kiemelni, mert az aradcsanádi egyesült vasutak igazgatóságának és első sorban az igazgatóság nagyérdemű elnökének Vásárhelyi Béla ő méltóságának a legőszintébb köszönetemet is ki kell fejeznem ez alkalommal azért az előzékenységéért, hogy a mikor az uradalom diófakultúráját egyelőre befejezte, és diófaiskolájában több mint 30,000 drb kiválóan szép diófacsemetéje maradt fenn, ezt az egész

értékes készletet az előállítási áron a miniszteriumnak bocsátotta a rendelkezésére, a végből, hogy azokat különböző vidékeken a nép kezéhez juttassa. A kiosztás tényleg megtörtént és nekem alkalmam nyílt több helyen meggyőződni arról, hogy a nép legnagyobb hálával fogadta azt a sok szép diófacsemetét, melyhez az igazgatóság előzékenysége folytán juthattak. (Éljenzés.)

Ismételten is köszönetemet fejezem ki tehát nem csak ezért, hanem az egyesület nevében is a bennünket oly szíves vendégszeretettel fogadó igazgatóságnak és elismerésünknek és köszönetünknek adok kifejezést egyidejűleg Ajtay t. tagtársunknak is, a ki oly alapos szakszerűséggel ismertetett meg bennünket az uradalom viszonyaival. (Élénk helyeslés és éljenzés.)

Elnök: Az alelnök ur által elmondottak értelmében jelentem ki a határozatot, megjegyezve egyuttal, hogy a hallott előadás tekintettel annak értékére és tekintettel a gyakorlatra, az erdészeti lapokban közölni fog.

Kérem most a titkár ur indítványának meghallgatását a jövő évi közgyűlésre vonatkozólag.

Bund Károly titkár: Mind ez ideig a jövő évi közgyűlés helyére és napirendjére vonatkozólag javaslat egyesületünkhöz nem érkezett. Az igazg.-választmány sem tartotta még időszerűnek, hogy e kérdéssel foglalkozzék s ezért javaslom, méltóztassanak az igazg.-választmányt felhatalmazni, hogy annak idején a jövő évi közgyűlés helyét és tanácskozási tárgyait kijelölje. (Helyeslés)

Elnök: A javaslat értelmében mondom ki a határozatot. T. közgyűlés! Alapszabályainknak megfelelőleg tárgyalható alakban 4 indítvány adatott be. Az igazg.-választmány azokkal foglalkozván, kérem, méltóztassanak az azokra vonatkozó javaslatokat meghallgatni.

Bund Károly titkár: Az első két indítványt Kiss Ernő tagtársunk adta be. (Olvassa az első indítványt, mely a műszaki dijnoki minőségben töltött évek beszámítására vonatkozik és az 1902. évi szeptember 8-án tartott választmányi ülés jegyzőkönyvében már ismertette van L. jelen füzet 1199. oldalát.) Az igazg.-vál. legutóbbi aradi ülésén foglalkozván ezzel a sok tagtársunkat közlő érdeklő kérdéssel, ez időszert nem tartja kellőleg előkészítettnek ezt az igen fontos, és elhamarkodott határozattal könnyen rossz irányba terelhető kérdést. Azért is javasolja, méltózt-

tassanak ezt az indítványt azzal az utasítással adni ki az igazg. választmánynak, hogy tanulmányozza ezt a kérdést és eljárásáról számoljon be a jövő évi közgyűlésnek. (Helyeslés.)

Elnök: Méltóztatnak elfogadni? (Igen.) A javaslat értelmében mondom ki a határozatot.

Bund Károly titkár: (olvassa Kiss Ernő második indítványát, mely a napi-lapokkal való szerződéses összeköttetésre vonatkozik L. jelen füzet 1199. oldalát.) Az igazg.-választmány ezzel a javaslattal foglalkozván, azt jelen alakjában nem ajánlja elfogadásra, mivel így a tagok szavazata által megállapítandó valamely hirlappal kellene az egyesületnek érintkezésbe lépnie, a mi által ugy anyagi, mint erkölcsi tekintetben bizonyos függő helyzetbe kerülne az egyesület az illető lappal szemben. Különben sem gyakorolhatna az egyesület még csak erkölcsi befolyást sem arra, hogy tagjai mily lapokat olvassanak. (Igaz! Ugy van!) A lapokban való térfoglalásnak nincs más módja, mint hogy mindenki külön-külön igyekezzék azokban az erdőgazdaság érdekeinek érvényt szerezni. Javasolja tehát az igazg.-vál., hogy ezen indítvány felett méltóztassanak napirendre térni. (Helyeslés.)

Elnök: Méltóztatnak elfogadni? (Igen.) A javaslat értelmében mondom ki a határozatot.

Bund Károly titkár: A harmadik indítványt Gábor Sándor tagtársunk nyújtotta be. Az indítvány maga így szól: (olvassa. L. jelen füzet 1200. oldalát.) T. közgyűlés! Hogy az igazg.-vál. ezen nemes intenczióból eredő indítvány motivumát kellőleg méltatja, annak bizonyítéka, hogy a Deák Ferencz-alapítvány jövő évi kamatait oly széles körben terjesztendő népszerű füzet kiadására javasolta fordítani, a mely füzet ez erdőgazdaság napi kérdéseivel foglalkozva, annak viszonyaira nézve a nagyközönség körében világosságot terjeszteni hivatott. Tekintettel azonban arra, hogy Gábor tagtársunk indítványa az egyesület bizonytalan anyagi megterhelhetését vonná maga után, az igazg.-vál. kéri a közgyűlést, méltóztassék ez indítvány felett is napirendre térni. (Helyeslés.)

Elnök: Méltóztatnak ehhez hozzájárulni? (Igen!) Az igazg.-vál. javaslata értelmében mondom ki a határozatot.

Bund Károly titkár: A negyedik indítvány, Bradotka Károly tagtársunk indítványa, tulajdonképen panasz. A múlt év

folyamán ugyanis a tagsági díj postai megbízás útján kéretett be tőle, a mit ő zokon véve, felszólalt az igazg.-választmány előtt, azzal érvelve, hogy januárban és júniusban fizetvén, nem tartja indokoltnak, hogy júliusban tőle a még hátralékos összeg ily módon követeltesse. Az igazg. vál. akkor tényleg el is határozta, hogy a postai megbízások ezentul csak az év második felében küldendők szét, ámbár az alapszabályok szerint a tagdíj beszédésének erre az útjára már az első évnegyed elteltével léphet. Az idén Bradofka tagtársunk már az év második felében is kifogásolja a tagdíj illetén beszédését és most azt javasolja, hogy a postai megbízások csakis november hóban küldessenek szét.

Ennek első akadályá, hogy a postai megbízások szétküldése sok munkával járván, azt egyesületünk jelen személyzete rövid idő alatt lebonyolítani képtelen volna. A másik nehézség abban áll, hogy a postai megbízásokra igen sokan, különösen a földbirtokos osztályhoz tartozó alapító tagjaink tisztán kényelmi szempontból egyenesen várnak. Bevételeink tehát annyira megcsappannának az év közepe táján, ha e megbízásokat szét nem küldenők, hogy szükséges kiadásainkat nem fedezhetnők, miután postai megbízások útján évenként körülbelül 10.000 korona folyik be. (Helyeslés.) Különben megragadom ezt az alkalmat annak kijelentésére, hogy a tagdíjak beszédésének ebben a módjában abszolúte nincsen a zaklatásnak, vagy mint Bradofka tagtársunk panasza, az illeték-telen kiadással való megsarczolásnak a nyoma sem. Ez nem egyéb, mint egy figyelmeztetés, a melyben semmi feszélyező nincsen.

Ezen panaszban alapul Bradofka tagtársunk abbéli indítványa, hogy alapszabályaink ama rendelkezése, melyszerint a tagsági díj az év első negyedében befizetendő, hatályon kívül helyezendő. Az igazg.-választmány javaslata az, hogy méltóztassanak az e panaszban rejlő indítvány felett napirendre térni. (Helyeslés.)

Elnök: Méltóztatnak ehhez hozzájárulni? (Igen!) Az igazg.-választmány javaslata értelmében mondom ki a határozatot.

T. közgyűlés! A napirend ki van merítve. A megállapított sorrendet, valamint a beérkezett indítványokat letárgyaltuk. Az ülés bezárása előtt nem marad számomra más hátra, minthogy legőszintébb hálámnak és köszönetemnek adjak kifejezést a magam és az egész egyesület nevében először az arad-csanádi egyesült

vásutak igazgatóságának azon szíves meghívásáért, a melylyel alkalmat adott nekünk arra, hogy itt megjelenve, igen érdekes és tanulságos dolgokat lássunk és azon szíves vendéglátásért, a melyben bennünket részesítettek. Másodsorban ki kell fejeznem köszönetemet egyesületünk jelenlevő tagjainak részvételükért, érdeklődésükért és azon bizalomért, a melylyel újabb mandátummal az egyesület élére méltóztattak engem állítani. (Hosszantartó zajos éljenzés.)

A jegyzőkönyv hitelesítésére felkérem Hirsch István és Almássy István urakat. (Helyeslés.)

Méltóztatnak ezt elfogadni? (Igen!) Ezt kimondom mint határozatot.

Ezzel ki lévén meritve a közgyűlés minden tárgya, az ülést bezártnak jelentem ki. (Felkiáltások: Éljen az elnök!)

Bund Károly s. k.
titkár.

Báró Bánffy Dezső s. k.
elnök.

Hitelesítésül:

Almássy István s. k.
rendes tag.

Hirsch István s. k.
vál. tag.

IV.

Pályázat

az erdőgazdaságnak s a fontosabb erdőgazdasági kérdéseknek közgazdasági szempontokból való tárgyalására.

Az Országos Erdészeti Egyesület 1902. évi szeptember hó 9-én és 10-én megtartott rendes közgyűlésének határozatából zárt pályázat hirdettetik az erdőgazdaságnak s illetőleg az alább meghatározott erdőgazdasági kérdéseknek közgazdasági vonatkozásaikkal együttes tárgyalására.

A legfeljebb 11—12 nyomtatott iv terjedelmű munkában, egyenkint 8—10 nyomtatott oldal terjedelmű és magukban is kerek dolgozatot képező cikkelyekre tagoltan a következő anyagot kell földolgozni:

Az erdőgazdaságnak, mint az őstermelés egyik külön ágának kialakulása, különös tekintettel a magyar erdőgazdaságra. (Anyag: az erdő szerepe a természet s az emberiség háztartásában; — a szükségletek korábbi földözésének hatása az erdőségek átalakulá-

sára; — fokozatos áttérés a rendszeres erdőgazdaságra tudományos, társadalmi és törvényhozási uton; — mai állapot; — statisztikai adatok.)

Az erdőgazdaság az államháztartásban; törvényeink és az ezek végrehajtására hivatott erdészeti közigazgatás. (Anyag: az erdőgazdaság állami felügyeletének alapja; — törvények és általános érdekű törvényes határozatok; — az erdészeti kezelés és közigazgatás saját közegei; — az általános közigazgatás erdészeti ága.)

Az erdőgazdaság termelőképessége. (Anyag: erdőtermékek és erdei mellékhaszonvételek; — faszükséglet; — faforgalom; — értékesítés; — erdőjövődelem.)

Az erdőgazdaság szállítási viszonyai és eszközei.

Az erdőgazdaság érdekeltisége a legeltetés, illetőleg az állattenyésztés ügyében.

A kopárságok visszahódítása a művelés számára.

Vadgazdaság és vadászat az erdőben.

Az erdészeti szakoktatás és irodalom.

A pályadíj 100 arany a Deák Ferencz-alapítványból 1100 korona értékkel számítva.

A kívánt munka megírására több szerző is társulhat. Az Orsz. Erd. Egyesület föntartja magának a jogot, hogy a pályadíjat több munka közt megoszthassa és illetőleg azokból a jutalmazásra méltónak talált abszolút becsű czikkelyeket a kiadandó munka számára kiválaszthassa.

Az idegen kézzel leírt, jeligével ellátott pályamunkák, az író vagy írók nevét rejtő jeligés levéllel együtt „pályamű“ fölírással megjelölt borítékba zártan 1904. évi április hó 30 ig az Orsz. Erd. Egyesület titkári hivatalához (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz.) küldendők be.

A pályamunkákra az Orsz. Erd. Egyesület alapszabályainak a Deák Ferencz-alapítványra vonatkozó határozatai teljes érvényvel bírnak.

Budapest, 1902. szeptember hó.

*Az Orsz. Erd. Egyesület
titkári hivatala.*

V.

Pályázat*erdészeti ösztöndíjakra.*

Az Országos Erdészeti Egyesület „Bedő Albert alapítványá”-ból pályázatot hirdet két, egyenkint 600 koronás évi ösztöndíjra.

Az ösztöndíj az Országos Erdészeti Egyesület tagsági kötelekében álló magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek olyan szegénysorsu, szorgalmas és jó előmenetelű fiai számára alapított, kik az erdészeti pályára készülnek s szaktanulmányaikat a selmeczi m. kir. erdőakadémián szándékoznak végezni.

A kiírt pályázatban tehát részt vehet minden erdészeti pályára készülő, középiskolákat végzett, vagy a selmeczi m. kir. erdőakadémia rendes hallgatói közé tartozó ifju, ha 1. kimutatja, hogy atyja, mint erdőtiszt vagy erdészeti altiszt, erdészeti szolgálatban áll vagy állott s mint ilyen az Orsz. Erdészeti Egyesületnek első belépésétől kezdve állandóan és legalább 5 év óta tagja, vagy ha elhunyt, legalább öt éven át haláláig tagja volt s tagsági kötelezettségének mindenben eleget tett; 2. ha hitelesen igazolni képes, hogy szülei sem elegendő vagyonnal, sem elegendő jövedelemmel nem bírnak arra, hogy öt tanulmányai végzéséig kellő anyagi ellátásban részesíthessék; 3. ha hiteles orvosi bizonyítvánnyal igazolja, hogy ép és egészséges testi szervezettel s különösen hibátlan látó- és hallóérzéssel bír; 4. ha az érettségi vizsgát valamelyik középiskolában jó sikerrel letette s a mennyiben már a selmeczi m. kir. erdőakadémia rendes hallgatói közé tartozik, egyszersmind az ott eddig megtartott vizsgákat is a rendes hallgatók számára előírt összes tantárgyakból jó sikerrel kiállotta s mindezeket eredeti érettségi bizonyítvánnyal s illetve a selmeczi erdőakadémia bizonyítványával igazolja.

A folyamodványok ezen feltételeknek megfelelően felszerelve f. é. november hónap 15. napjáig az Orsz. Erdészeti Egyesület titkári hivatalához (Álktmány-utca 6. sz.) terjesztendők be. Az ösztöndíj a folyamodók közül a legérdemesebbnek ítéltetik oda s a selmeczi akadámiára történt beiratkozás után egyenlő havi részletekben f. é. október hónap 1-étől kezdve tétetik folyóvá.

Az ösztöndíjat az elnyerő tanulmányának teljes befejezéséig

élvezi s csak akkor vesztí el, ha a félévi vizsgákon a rendes hallgatókra nézve kötelező vizsgát egy vagy több tárgyból letenni indoktalanul elmulasztja, vagy a vizsgákon egy vagy több tárgyból ki nem elégitő osztályzatot nyer, avagy az egy féléven át hallgatott kötelező tantárgyakból nyert jeles és jó osztályzatai együttvéve az összes osztályzatok 60%-át el nem érik, vagy végül, ha erkölcsi magaviselete bármi tekintetben kifogás alá esik.

Budapest, 1902. október hó 8-án.

A titkári hivatal.

VI.

Felhívás

a „gr. Tisza Lajos-“, a „Wagner Károly-“, az „Erzsébet királyné-“ és a „Luczenbacher Pál-alapítvány“-ból kiosztandó segélyek ügyében.

Az Országos Erdészeti Egyesület fenn megnevezett négy jótékony alapítványából a folyó évi segélyek ez évi december hóban osztatnak ki. Az elsőnek a kamataiból az olyan önhibájukon kívül szorult helyzetbe jutott magyar erdőtisztek és erdészeti altisztek nyerhetnek anyagi támogatást, kik az Országos Erdészeti Egyesületnek első belépésüktől kezdve mostanáig legalább öt éven át tagjai voltak s mint ilyenek tagsági kötelezettségeiknek eleget tettek. A második alapítványból pedig az olyan erdőtiszt és erd.-altiszt özvegyek és árvák nyerhetnek segélyt, kiknek férjük, illetőleg atyjuk az Országos Erdészeti Egyesületnek állandóan és szintén legalább öt éven át tagjai voltak és tagsági kötelezettségeiket teljesítették. A harmadik alapítvány segélyeért olyan elhalt magyar erdőtisztek árva leányai folyamodhatnak, kik az egyesületnek halálukig s szintén legalább 5 évig tagjai voltak és tagsági kötelezettségeiknek eleget tettek.

A segélyek mind a négy alaphól a segélyre szorultság mértéke szerint szabhatnak meg. Egy folyamodónak azonban a gróf Tisza Lajos-alapítványból 40 koronánál kisebb és 200 koronánál nagyobb, a másik két alapítványból pedig 40 koronánál kisebb 100 koronánál nagyobb összeg nem adatik s csak kivételesen nyerhetnek 400, 200, illetve, 160 koronáig terjedhető segélyt az olyan erdőtisztek és erdészeti altisztek, kik állomásukat elvesztivén, vagyon és kereset nélkül maradtak, vagy kik betegség és munkaképtelenség

miatt önfentartásukról nem gondoskodhatnak, illetőleg az olyan özvegyek, kik férjüket ez évben vesztették el és vagyon vagy másnemű segély nélkül, legalább két kiskorú gyermekkel maradtak vissza, vagy végül az olyan árvák, kik atyjukat és anyjukat elvesztvén, minden vagyon és segély nélkül maradtak hátra.

Ezen feltételekhez képest felhívjuk tehát az érdekelteket, hogy hiteles okmányokkal felszerelt folyamodványaikat legkésőbb folyó évi november hó 10-ig az *Országos Erdészeti Egyesület titkári hivatalához* (Budapest, V., Alkotmány-utca 6. sz. II. emelet) nyujtsák be.

Budapest, 1902. szeptember hó 10-én.

A titkári hivatal.

Folyó évi közgyűlésünkről.

Kiegészítéseül annak a képnek, melyet azon tisztelt szaktársaim, a kik az Országos Erdészeti Egyesület idei közgyűlésén nem vettek részt, az előzőekben közölt hivatalos jegyzőkönyvekből annak lefolyásáról nyerhetnek, a következőekben igyekszünk a közgyűlés és a vele kapcsolatos kirándulások lefolyásáról röviden beszámolni.

A közgyűlésnek mintegy 160 tagja szeptember hó 8-án gyülekezett Aradon, alföldünk e virágzó, modern fejlődésű városában, melynek tágas tereit, nagy parkjait és új palotáit az, a ki először fordult meg ott, bizonyára kellemes meglepetéssel szemlélte. Legtöbben már reggel és a déli órákban érkeztek s a napot a város, a vértanuk szobrának, a vesztőhelynek és a 48-as muzeumnak megtekintésére fordították.

Egyesületünk elnöke, *Bánffy Dezső báró* a déli gyorsvonattal érkezett Budapestről. A pályaudvaron a vendéglátó Aradi és Csanádi Egyesült Vasutak részéről *Vásárhelyi Béla főrendiházi tag*, vezérigazgató fogadta.

Délután 5 órakor az igazgató-választmány tartott ülést az A. Cs. E. V. palotájában. Az egybegyűlt kartársakat és Arad intelligenciájának számos tagját, kik közül többen a közgyűlés összes kirándulásain is velünk tartottak, először a 8 órakor este az aradi városliget vendéglőjében tartott ismerkedési estély egyesítette, a mely fesztelen kedélyességgel folyt le. Felkészítő nem volt,